

Narodna štampa mesečno 26 Din, 28
inostanstvo 40 Din.

Uredništvo:

Ljubljana, Kneževa ulica 5. Telefon 100.
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 100.
Škopi se ne vračajo. - Oglasi po tarifi.

JUTRO

Upravištev: Ljubljana, Prešernova ul. 84.
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inzeratni oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 13. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2.
Telefon št. 100.
Računi pri pošti št. 34. zavodi: Ljubljana
št. 11.842, Praha št. 78.180; Wies
Nr. 105.241.

Ljubljana, 26. marca.

Ta teden stopajo pogajanja finančnih izvedencev v Parizu, ki imajo rešiti reparacijsko vprašanje, v odločilni štadij. Doslej so se vršile v glavnem le razprave o načinu plačevanja reparacij; glede bistva cele zadeve, o višini zneska, ki ga naj plača Nemčija bivšim zaveznikom, in o vprašanju, v kolikih letnih obrokih naj se ta dolg poravnava, pa je doslej prišlo le do neobveznih razgovorov od delegacije do delegacije. Oficijalna in obvezna pogajanja se bodo začela šele sedaj po povratku glavnega nemškega delegata, predsednika Državne banke dr. Hjalmarja Schachta. Prav malo verjetno pa je, da bi prišlo že ta teden do kakih pozitivnih zaključkov. Teh je pričakovati šele po velikonočnih praznikih.

Pogajanja bodo, kot vse kaže, izredno težavna. Številke, ki jih navajajo zavezniške zahteve, in znesek, ki ga neoficijalno ponuja Nemčija, se tako silno razlikujejo, da bo morala ena ali druga stran ali pa obe korenito popustiti, ako naj pride do zblizanja.

Zavezniške zahteve so jasno formilirane: Nemčija naj plača toliko, da bodo mogli zavezniški poravnati svoje dolgove, ki so jih med vojno napravili v Ameriki, odnosno med seboj, povrhi pa še primeren znesek za obnovo po vojni opustošenih dežel. Številčno se izraža ta zahteva v letnih plačilih okrog 2 milijard zlatih mark, ki naj bi se vršila toliko časa, dokler ne bi bil dolg napram Ameriki poravnana. To bi trajalo torej še celih 58 let. Nemci pa ponujajo kvečjemu poldrugo milijardo na leto za dobo 37 let.

Zavezniški izvedenci so upali, da se bo vrnil dr. Schacht iz Berlina z novo, ugodnejšo ponudbo. Zato je nastalo precejšnje razočaranje, ko Nemci niti sedaj ne navajajo višjih zneskov. Ta okolnost ni nič kaj dobro znamenje za uspešnost pogajanj. Zavezniški ne bodo mogli znatno popuščati, ako ne odstopijo od načela, da mora Nemčija plačati vsaj toliko, da se poravnajo medzavezniški vojni dolgov in ostane še nekaj za prave reparacije.

Dasi še ni izginilo upanje, da končno pride do splošnega sporazuma, se vendar ponavlja tudi misel, da reparacijsko vprašanje tudi sedaj ne bo rešeno, marveč se bo ustvaril le provizorijski za nekaj let, kot se je to zgodilo z Dawesovim načrtom. Pojavljajo se tudi resni pomisleki ne samo proti reparacijski banki, ki naj bi vršila vse finančne operacije v zvezi s plačevanjem nemških reparacij in medzavezniških dolgov, marveč tudi proti ideji komercializacije večjega dela reparacij. To pa iz popolnoma upravičene bojazni, da bi se po istem vzgledu komercializirali medzavezniški dolgov, s čimer bi seveda za vse čase izginilo upanje, da se bodo kdaj znižali ali celo črtali.

Z druge strani pa imajo vse prizade države ogromen interes na tem, da pride do zadovoljive končne rešitve. Nemčija nič manjšega nego zavezniški. Rešitev reparacijskega vprašanja bo prinesla predčasno izpraznitev Poreja, ki je Nemčiji tako pri srcu. Jasnost o višini dolga, ki jo danes nemško gospodarstvo tako zelo pogreša, in sigurnost političnega in gospodarskega sodelovanja z drugimi silami, ki bi bistveno poživili razvoj nemškega blagostanja.

Prihodnji dnevi ali prihodnji tedni bodo pokazali, ali je bilo upravičeno upanje, ki ga je zbujala velika pariška konferenca strokovnjakov, ali pa se bo svet moral zadovoljiti tudi v reparacijskem vprašanju s polovično, začasno rešitvijo, kakršnih je žalobog navajen v vseh povojnih problemih.

Zagonetna aretacija v Splitu

Zagreb, 26. marca. 6. Današnji »Obzor« objavila iz Splita naslednje vesti:

Včeraj je splitska policija aretirala kapetana italijanskega parnika »Jader« Frana Soliana, Italijanskega optanta, rodom iz Carigrada. Razen njega je policija aretirala tudi nekoga mornarja istega parnika. Čim je »Jader« pristal v splitski luki, se je na parniku pojavil policijski svetnik Carević z redarji in v prisotnosti italijanskega konzula grofa Barboricha izvršil omenjeno aretacijo. Razlogi aretacije še niso znani.

Napredovanja in imenovanja

Beograd, 26. marca. 6. V ministruvstvu trgovine in industrije je bilo v pismenih več ukazov, ki se tičejo napredovanja osebja Državne hipotekarne banke ter profesorjev in učiteljev na trgovskih akademijah in strokovnih šolah. Med drugimi so napredovali na srednji tehnični šoli v Ljubljani v 4. skupino I. kat. prof. Alojzij Dobnik; v 5. skupino I. kat. prof. Stane Premelič in prof. Rudolf Treo; v 6. skupino I. kat. prof. Leon Novak. Pri velikem županu ljubljanske oblasti je imenovan za tajnika 2. skupine II. kat. Rudolf Badura.

Znižanje krušnih cen v Solitu

Split, 26. marca n. Tukajšnje oblasti so znižale cene kruha za pol dinarja. Pekli, ki se ne bodo pokorili tozadevnih določb, bodo po zakonu kaznovani.

Popoln sporazum z Grčijo

Po zadnjih beograjskih vesteh bo prijateljski pakt svečano podpisan že danes opoldne

Beograd, 26. marca. 6. Grški zunanji minister Karapanos je bil danes opoldne na Avali, kjer je položil venec na grob Neznane junaka. Za tem je prisostvoval zadoštnici po pokojnem maršalu Fochu v katoliški cerkvi v Beogradu. Opoldne se je odpeljal na Topčider, kjer mu je priredil v Oficirskem domu obed predsednik vlade general Živković. Obeda so se udeležili tudi grški poslanik Polihroniades, člani grške delegacije in zastopnik zunanjega ministra dr. Kumanudi.

Popoldne je minister Karapanos nadaljeval pogajanja z ministrom Kumanudijem zaradi zaključitve prijateljske pogodbe. Iz okolice ministra Karapanosa se izjavlja, da so od Venizelosa že prispela zaprosila navodila z ozirom na vprašanje arbitražnega razsodišča, ki je določeno v pogodbi. Zato se splošno pričakuje, da bo prijateljska pogodba podpisana, ali vsaj parafirana še pred odhodom ministra Karapanosa.

Beograd, 26. marca. p. Kakor izve vaš poročevalec, je bil danes med za-

stopnikom zunanjega ministra dr. Kumanudijem in grškim zunanjim ministrom Karapanosom dosežen popoln sporazum glede prijateljskega pakta med Grčijo in Jugoslavijo. Pogajanja so se zavlekla, ker sta dr. Kumanudi in Karapanos čakala na odgovor grške vlade glede predloga jugoslovenske vlade, naj bi se v prijateljsko in arbitražno pogodbo sprejela določba, da se prepuusti razsodba v vseh spornih zadevah Društvu narodov. Grška vlada je sedaj na to pristala.

Nocoj se zatrijuje, da bo jutri ob pol 12. v svečani dvorani zunanjega ministristva izvršen svečan podpis prijateljske pogodbe. Podpisu bodo prisostvovali poleg obeh zunanjih ministrov vsi višji uradniki zunanjega ministristva in celokupno osebje grškega poslanstva. Navzoča bosta tudi grški poslanik v Parizu g. Politis in poslanik v Beogradu Polihroniades. Po svečanem podpisu bosta gg. dr. Kumanudi in Karapanos sprejela novinarje ter jim podala podrobnejše izjave o vsebini pakta.

Obtežilni momenti za aretiranega Rapajčica

Jasnosti preiskava o Schleglovem umoru še vedno ni prinesla - Rapajčič pripeljan v Zagreb

Beograd, 26. marca. r. »Vreme« poroča iz Novega Sada, da je aretacija Bogoljuba Rapajčica zaradi suma, da je ustrelil direktorja Jugoštampe Tonija Schlegla, izzvala ogromno senzacijo. Vest o njegovi aretaciji se je bliskovito razširila po Novem Sadu in Beogradu. Novosadska policija je bila včeraj opoldne obveščena od zagrebške, da se je Bogoljub Rapajčič v kritičnem času mudil v Zagrebu in da je osumljen umora ali zveze z morilecem. Zagrebška policija je zato naprosila novosadsko, naj Rapajčica zasliši ter preišče, ali se njegov opis strinja z opisom osebe, označene v tiralici.

Rapajčica je poiskal neki agent novosadske policije. Opis v tiralici, izdani od zagrebške policije za morilec, se res skoro neverjetno strinja z Rapajčičevim zunanostjo. Rapajčič sam odločno zanika, da bi sploh bil kakorkoli zapleten v atentat. Izpovedal je, da je res odpotoval v Zagreb v četrtek 21. tega meseca, ker je imel tam več opravkov; bil je tudi pri Svetozarju Pribečeviću. V petek jutraj je odpotoval v Siskak k industriji Tesliću v privatnih zadevah ter se še istega dne vrnil v Zagreb. Zvečer se je nahajal v kavarni v družbi nekaterih oseb, ki bodo kot priče lahko dokazale njegov alibi, da v času od 7. do 11. zvečer ni mogel biti na mestu, kjer je bil izvršen zločin.

Novosadska policija je o uspehu prvega zaslišanja obvestila zagrebško policijo. Od te je takoj prispel odgovor, naj se Rapajčič aretiraj in zadrži na policiji toliko časa, da preveri zagrebška policija njegove izpovedi. Rapajčič je bil nato aretiran in zvečer po nalogu zagrebške policije z brzovlakom pripeljan v Zagreb.

Zagreb, 26. marca n. V preiskavi zaradi umora Tonija Schlegla tudi danes popoldne ni prišlo do nobenih novih momentov. Po mestu krožijo najrazličnejše verzije ter prihajajo na policijo neprestano ljudje, ki sporočajo razna svoja opazovanja. Policija proučuje vse te prijave, vsled česar je vse policijsko osebje od ranega jutra do poznega večera zaposleno z ogromnim delom. Da bi preiskava rodila kake pozitivne rezultate, doslej še ni znano; tudi se še ne vidi ničesar podrobnega, kaj je z osumljenim Rapajčičem, ki je bil včeraj aretiran v Novem Sadu. Niti tega ni mogoče dognati, ali je bil Rapajčič že pripeljan v Zagreb ali ne.

Nova aretacija v Beogradu

Beograd, 26. marca. 6. Beograjska policija je danes aretirala na kolodvoru nekoga potnika, ki se je pripeljal iz Zagreba. Vozil se je skupno z beograjskim trgovcem Dobrosavom Dakićem in se na potu obnašal tako čudno, da je vzbudil sopotnikov sum in bil na njegovo prijavo ob prihodu v Beograd aretiran. Pri preiskavi so našli v njegovem kovčku par usnitih gamaš, ki so docela silne onim, kakršne je videl Schleglov šofer na enem izmed morilcev.

Še ena kombinacija

Zagreb, 26. marca r. Poleg raznih drugih kombinacij o morilcu Toniju Schleglu se je pojavila tudi domneva, da je morda z umorom v zvezi tudi dijak Filip Šanović, ki je v nedeljo jutraj izvršil samomor na ta način, da je skočil s strehe neke hiše na Pejačevićevem trgu na trotoar. Policija vodi preiskavo tudi v tej smeri. Ker pa samomorilca nihče ni poznal, je preiskava precej otežena. Stanoval je namreč šele par dni v svojem zadnjem stanovanju. Sedaj se skuša ugotoviti identiteta pokojnega

Šanovića, ker se sumi, da je živel pod tujim imenom.

Konferenca pri velikem županu

Zagreb, 26. marca n. Nocoj ob pol 7. do pol 8. se je vršila pri velikem županu konferenca, ki so se je udeležili še zagrebške policije, dva kriminalna referenta, veliki župan, več referentov velikega župana in višjih oficirjev orožništva in vojske. Domneva se, da so na konferenci razpravljali o umoru Tonija Schlegla.

Kaj ve novosadski medij

Novi Sad, 26. marca n. Na drugi seansi znanega telepata Alfreda Vinterija je njegov medij izjavil, da so prve štiri črke morilca Tonija Schlegla »Fili«, več pa ni mogel povedati. Na vprašanje, kje je atentator stanoval, je izjavil: »V Bogovičevi ulici št. 37.« V resnici pa ima ta ulica samo 12 števil. Na vprašanje, ali je bil atentator organiziran, je medij izjavil, da sicer pripada neki organizaciji, da pa ta organizacija ni vedela za atentat. Za atentat ve samo pet oseb, med njimi tudi neki advokat, bivši politik, ki biva sedaj v nekem tujem velikem mestu. Na vprašanje, kam je atentator pobegnil, je izjavil, da je pobegnil v neko večje mesto, ki se pričena s črko »B«. Nadalje je izjavil, da so atentatorji bili v pisni zvezi z onim advokatom v inozemstvu, da pa pisma niso hodila po pošti.

Važno tolmačenje invalidskega zakona

Beograd, 26. marca. r. Na predlog finančnega ministra in v soglasju s predsednikom ministrskega sveta je kralj podpisal zakon o tolmačenju čl. 305 finančnega zakona za leto 1928-29. Zakon stopi v veljavo z dnem objave v »Službenih Novinah«. Ta člen 305 določa podrobno, katere osebe se imajo smatrati kot siromašne po invalidskem zakonu, od česar je odvisna pridobitev pravice do invalidnine in raznih ugodnosti, ki jih uživajo invalidi. V tem členu se glasi II. točka, zaradi katere je izdan novi zakon, takole:

»Osebe, ki se jim dohodek od nesamostojnega dela izplačuje mesečno, se smatrajo za siromašne v smislu invalidskega zakona tedaj, kadar njihovi mesečni skupni dohodki v denarju in naravi ne presegaajo vsote 1800 Din, ako so sami, in če vsota njihovih mesečnih dohodkov ne presega 2200 Din, ako so oženjeni.«

Novi zakon o tolmačenju tega člena finančnega zakona pa se glasi:

»Določeni cenaz po čl. 305 finančnega zakona za leto 1928-29 v iznosu 1800 ozioroma 2200 Din, se ne nanaša na plače ali pokojnine aktivnih in rezervnih oficirjev ter ostalih osebnih invalidov, kakor tudi ne na rodbinske pokojninske prejemke rodbin spredaj označenih oseb in družin padlih, umrlih ter izginulih v vojni.«

Ogromne množine turške soli za Jugoslavijo

Beograd, 26. marca 6. Uprava državnih monopolov je sklenila s Turčijo pogodbo za nakup 200.000 ton soli. Ta količina predstavlja polovico naše potrebe soli na leto. Sol iz Turčije se ima dobiti v mesecih maju, juniju, juliju in avgustu. V Turčijo je bil poslan poseben inženjer kemije, da prouči vrednost soli in poda poročilo. Nato bo odposlana v Turčijo posebna komisija za prevzem soli. Pogodba predstavlja prvi trgovski stik med našo državo in Turčijo.

Iz Narodne banke

Beograd, 26. marca p. Danes se je vršila seja upravnega odbora Narodne banke, na kateri so bili določeni dežurni upravni svetniki za prihodni mesec. Za kandidata v direktojo za ljudske kredite je bil določen g. Djundžerski.

Francija spremlja maršala Focha na njegovi zadnji poti

Veličastna žalna manifestacija, kakršne Pariz še ni doživel - Številna zastopstva iz inozemstva - Stotisoči prisostvujejo pogrebu velikega vojaka

Pariz, 26. marca g. V znamenju narodnega žalovanja se je danes opoldne vršil pogreb pokojnega maršala Focha. Dopoldne so bile zaprte vse trgovine in banke. Stotisoči ljudi so čakali ob cestah, kjer se je pomikal sprevod. Tisoči in tisoči gledalcev so zasedli okna in strehe, da bi videli sprevod. Za ugodne prostore se je plačalo do 1000 frankov. Močni policijski in vojaški oddelki so skrbeli za red. Zalne ceremonije so se pričele v katedrali Notre Dame. Ob 9. uri dopoldne so naznanili zvonovi katedrale pričetek žalnih svečanosti. Pristop v katedralo je bil dovoljen le povabljenim gostom, ki so morali priti v fraku ali v uniformi. Visoki portali katedrale so bili črno drapirani. Na črnih zavesah so bile srbrne začetnice imena pokojnega maršala. V sredini cerkve je stal visok katafalk, katerega je obdajalo pet vrst velikih svečnikov. Katafalk je bil pokrit s francosko trobinico. Pred katafalkom so na blazini ležale tri maršalske palice ter odlikovanja maršala Focha. Ob 8.30 so odprli katedralo za povabljene goste. V prvih klopih so sedeli rodbinski člani pokojnika, za njimi inozemske delegacije, nato francoski maršali itd. Pariški nadškof kardinal Dubois je spremljal predsednika Doumerguea na častno mesto. Nato so položili krsto, ki je bila dosedaj v stranski kapeli na katafalk. Nadškof Dubois je ob asistenci sedmih nadškofov mnogih škofov in prelatoz svečano blagoslovil krsto. Medtem se je pred katedralo zbrala nepredelna množica. Organizirana je bila ojačena rediteljska služba. Po izvršenih cerkvenih ceremonijah se je začel premikati sprevod. Za krsto so korakali francoski, angleški in poljski general, ki so nosili tri

maršalske palice. Za njimi je stopal general z blazinico, na kateri so bila odlikovanja pokojnega. Sledili so mu rodbinski člani maršala. Častniki Fochovega generalnega štaba, predsednik republike Doumergue, waleški princ, vojvoda brabantski general Pershing dalje nosilniki in kardinali ter častniki zavezniških vojsk. Prišli so 30.000 oseb se je pridružil sprevodu. Pred krsto so korakali oddelki republikanske garde ter oddelki pariške vojske in zavezniških vojsk, med njimi oddelki jugoslovenske kraljeve garde in oddelki češkoslovaškega polka št. 24 iz Časlava, ki nosi Fochovo ime. Ob 9.45 so prinesli krsto iz katedrale. Položili jo na točniško lafeto, v katero je bilo vnošenih 12 konj. Ob krsti je na vsaki strani korakal po en batalion pehote 3alne trakovne mrtvaškega voza so nosili visoki dostojanstveniki in sicer zastopniki bolovnikov, taitov vojaške akademije, admiral, maršali Francije in zavezniških armad ter vojni ministri. Pri pogrebu je bilo zastopanih 13 držav, med njimi tudi Jugoslavija. Pred spomenikom mesta Strasbourg so v slovo maršalu zalahali maršalce. Ob 11. uri je dospela krsta pred invalidski dom, kjer je ministrski predsednik Poincaré stopil na govorniško tribuno ter je imel poseben govor, v katerem je napred orisal življenje pokojnika ter njegove zasluge za zmago domovine. Govor je končal z besedami: Poklonimo se zadnjič pred genijem velikega maršala, ki je s tem, da je služil Franciji napravil veličastno delo za celokupno človeštvo. Njegov spomin bo večni. Ob 2 popoldne so položili krsto z zemeljskimi ostanki maršala Focha med krsto maršala Turenne in Napoleona.

Razbremenilne priče v Geročevem procesu

Vedno večja nejasnost v izpovedih prič - Komandant čete, ki je morila, ni bil obtoženi Geroč

Beograd, 26. marca r. O včerajšnji razpravi proti podpolkovniku Milanu Geroču objavljalo beograjski listi še naslednje zanimivosti:

»Podpolkovnik Geroč je pri zaslišanju dokazal, da v času, ko so se vršila inkriminirana dejanja (okrog 3. marca po starem, t. j. okrog 17. marca po novem koledarju) sploh ni bil v Kopaniku, marveč kot instruktor v žandarmerijski soli in pozneje v Beogradu. Od tu je 16. marca krenil v topliški srez, kamor pa je dospel šele po treh dneh, ko je bila topliška ustaša že udušana. Razen tega se je moglo sodišče tekom enoletne preiskave prepričati, da je inkriminirana dejanja izvršil neki Mihael Weis, ki pa ni bil nikdar pod njegovo komando, tako da niti indirektno ne more odgovarjati za zločine, ki so se vršili in katerih dolže sedaj njega. Prebivalstvo topliškega sreza, zlasti pa današnji tožitelji za Geroča niti niso vedeli vse dotlej, ko je bila proti njemu uvedena preiskava.

Priča Obrad Živković, seljak iz Livadija, je onisoval poboje, izvršene od avstrijskih volakov. Pri prvem zaslišanju mu je voljaški preiskovalni sodnik pokazal sliko avstrijskega oficirja, v katerem je priča spoznal komandanta, ki je izdal povelje za vse te poboje. Pri včerajšnjem zaslišanju na razpravi pa je Živković izpovedal bistveno drugače. Predsednik sodišča ga je opozoril na to razliko, naka je priča prostodušno izjavil, da je prvič izpovedal drugače pod vplivom preiskovalnega sodnika. V obtožnici na priča na razpravi ni spoznal dotičnega avstrijskega oficirja.

V silni protislovja so se zapletle tudi nekatere druge priče. ki razen dveh, niso mogle izpovedati ničesar točnega in zanesljivega. Vse solni na domnevah in pavšalnih obdolžitvah. Le Vuksan Filipovič je trdil, da dobro pozna Geroča, ker ga je bil nekdaj priklji pretepel in ga hotel baše dati ustreliti, a ga je v zadnjem hipu rešil neki narednik. Vsi drugi so le slišali, da je bil Geroč komandant avstrijskih oddelkov, ki so ubijali in ropali. Na vprašanje predsednika sodišča, ali lahko potrdijo, da je sedanjí obtoženeec Geroč dotični oficir, so priče večinoma izjavljale, da mu je sicer podoben, a priče ni morelo.

Najprecejše je obtožila na razpravi Geroča še zobozdravnica iz Beograda gospa Milica Mihajlović, pri kateri je bil Geroč nekaj časa nastanjen. Dolži ga, da ji je pokradel razne stvari. Ko je prvič stanoval pri njej, je bilo vse v redu. Drugič ga je odklonila, a je bila zaradi tega zaprta. Ko se je po nopolnošenju vrnila iz zapora, je našla stanovanje izprazneno. V Geročevi sobi na je našla ključ, ki je odpiral njene skrinje in omare. Zato je pričala, da jo je on okradel. Pri Geroču so zaplenili dve preprogi, o katerih trdi Mihajlovićeva, da sta njena last.

Končno pozna Geroča priča Radniško Mitrović, ki pravi, da se ga dobro spominja. Ni na bil navzoč, ko so se izvršili inkriminirani zločini in zato ne more reči, da je bil Geroč eden izmed krivcev. Vendar pa je glavni tožitelj proti Geroču, je izpovedal, da je bil solih ni nikdar videl.

Kruševac, 26. marca n. Na današnji razpravi proti Milanu Geroču so bile za-

slisane večinoma priče, ki so služile v avstrijski vojski in bile deloma pod poveljstvom obtoženega Geroča. Vse današnje priče so izpovedale Geroču v prid in naglasile, da Geroč na svojo pest nikdar ni dal nikakega povelja za umore in poboje, marveč je vzel prebivalstvo celo v svojo zaščito.

Najvažnejši sta bili danes izpovedi prič Matije Pavlovića in Ilije Mažurana, ki sta bila v času okupacije v selu Livadiu. Vsi seljaki iz tamošnjih krajev trdijo, da sta to onadva človeka. Katerih poveljnik je tamkaj vršil umore in poboje Milan Geroč se je doslej neprestano zavaroval, da teh dveh oseb sploh ne pozna in da nista pripadala njegovemu oddelku. Zares se je danes ugotovilo, da sta bila Mate Pavlović in Ilija Mažuran v resnici v kritičnem času v selu Livadiu, da na nista bila pod poveljstvom Milana Geroča, ki ga soloh ne poznata, temveč sta pripadala takozvanemu »Streikoru«. Ko so ju konfrontirali s seljaki, so jih priče spoznale ter vztrajale pri izpovedi, da je poveljnik teh dveh oseb izvrševal umore in poboje.

Priča Adolf Tašner je služil v Geročevi četi in se spominja, da sta bila na povelje Geroča ustreljena dva seljaka, vendar pa ne more reči, da bi bil Geroč izdal to povelje na lastno pest. Komandant čete je bil takrat nekdo drugi. Ker so bili v stalnih telefonskih zvezah z Beogradom, je verjetno, da sta bila dotična seljaka ustreljena na povelje iz Beograda.

Rista Petrović je kot naslednja priča izpovedal, da je vodil točen dnevnik. Zato se spominja, da je Geroč izdal povelje, za justifikacijo Sibila Dolantina iz Raškega, toda ne na lastno pest, marveč na zahtevo seljaka, ki so ga prišli prijaviti, ker je ropal in pobijal. Bil je rednim potom zaslišan in obsoljen na smrt. Točno ve, da Geroč ni dal nobenega drugega povelja za umore, poboje ali poboje.

Priča Jakša Szabo pozna Geroča in je služil v njegovi četi. Videl je sicer Geroča vasil, vendar na teza ni zakrivil niti Geroča, niti kdo iz čete, ki li je on poveljeval. Guro Babić nasprotno izpove, da so na umiku često požigali vasi, da bi onemogočili komitov zasledovanje. Ilija Golubović je služil v Geročevi četi, vendar pa nikdar ni slišal da bi bil Geroč izdal kako povelje za pobijanje ljudi. Pač pa se točno spominja, da je često izdajal taka povelja komandant bataliona neki Ruspić. Zadržani priča Mirko Ušaje je bil v Geročevi četi in je tudi videl goreče vasi, vendar pa po njegovi vednosti Geroč ni nikdar izdal kakega takega povelja.

Zvečer je bila razprava prekinjena in se bo nadaljevala jutri dopoldne.

Nedeljska prohibicija v Rumuniji

Bukarešta, 26. marca 6. Po vladni odredbi mora biti po vsej Rumuniji v nedeljah zaprte vse gostilne in trgovine, ki točile alkoholne pijače. Preteklo nedeljo se je ta odredba prvič izvrševala. Na kavarne se ta odredba ne nanaša, pa tudi v njih se ob nedeljah ne smejo točiti alkoholne pijače.

Največja nemška ladja pogorela

Ogenj je v hamburški ladjedelnici uničil komaj izgotovljeni orjaški parnik „Europa“

Hamburg, 26. marca s. Danes jutraj je nastal iz dosedaj še nepojasnjenih vzrokov ogromen požar v največji hamburški ladjedelnici Blom in Voss. Navzlic velikim naporom združenih gasilskih vodov iz celega Hamburga in Altona se ni posrečilo požara pravočasno omejiti, tako da je ogenj zajel tudi tik pred dogotovitvijo se nahajajoči parnik „Europa“, ki je dvojni pred nedavnim časom v morje spuščenege „Bremena“. Parnik ima 46.000 ton prostornine in so ga gradili na račun Severonemškega Lloydja.

Bil bi največji in najmodernejši nemški parnik in ena največjih ladij na svetu sploh. Ogenj poskušajo pogasiti s motornimi brizgalnicami in s gasilskimi ladjami, ki mečejo cele slape vode v notranjost gorečega kolosa. Požar pa se ne da pogasiti in objemlje vedno nove dele ladje katere železni nosilci izžarevajo toliko vročino, da so se morale umakniti požarne brambe iz njegove neposredne bližine. Proti večeru so se zrušili dimniki na krovu, ognja pa do 20. zvečer še niso pogasili.

„Grof Zeppelin“ nad sveto deželo

Zrakoplov je sinoči dosegel Jeruzalem in se vrača nad Malo Azijo preko Carigrada in Beograda

Friedrichshafen, 26. marca. g. V minuli noči je „Grof Zeppelin“ preletel Jadransko morje na progi od Napulja proti otoku Kefalonia ter je v zgodnjih jutranjih urah letel nad Grčijo. Od tu je krenil čez Kreta v smeri na Ciper, kjer je bil ob 1. popoldne. Polet je nadaljeval v smeri proti jugu in je ob 4.25 letel nad luko Haifa, ob 6.30 pa nad Jeruzalemom. Nad mestom je nekaj časa krožil precej nizko in spustil vrečo pošte, nato pa je okrog 7. zvečer krenil v severno smer proti Damasku in Alepu. Tekom noči bo preletel Malo Azijo in bo proti jutru dosegel Carigrad. Vreme je bilo ves dan dokaj ugodno, samo nad Levantskim zalivom se je moral balon nekaj časa boriti s močnimi vetrovi. Zvečer je sporočil dr. Eekener

brezlično, da je na krovu vse zdravo. Beograd, 26. marca. r. Po vesteh, ki so zvečer dospеле semkaj, bo zrakoplov „Zeppelin“ šele tekotom jutrišnjega dne letel nad našim ozemljem. Prvotno je bilo nameravano, da bo letel v početku poleta preko Maribora in Ljubljane v smeri proti Trstu. Ker pa so francoske oblasti dovolile polet preko francoskega ozemlja, je ta del poleta nad našim ozemljem odpadel. Iz Beograda, ki ga bo dosegel „Zeppelin“ jutri popoldne, od tam pa preko Prage in Berlina nazaj v Friedrichshafen. V Beogradu so ljudje danes ves dan opazovali nebo, pričakujoč, da se bo že danes pojavil na obzorju zračni orjak.

Hugenbergove priprave za diktaturo

Nemške reparacije plačuje Amerika, ki posoja Nemčiji denar — Finančni polom Nemčije bi bil ugoden za širjenje komunizma

Berlin, 26. marca. d. Predsednik nemško-nacionalne ljudske stranke Hugenberg je nekaterim ameriškim listom poslal spomenico, v kateri je naglasil nezadovoljstvo nemškega naroda z versaillesko mirovno pogodbo in označil potrebo končnejših zadovoljive rešitve reparacijskega vprašanja. Nemška nacionalna stranka je za mirovno politiko, ne more pa priznati neznanega položaja, nastalega po podpisu versailleske pogodbe. Nemčija ni zmožna plačati naloženih tributov, ki jih je že sedaj jedva poravnava s posojili najetimi v Ameriki. Tako so Američani nehoti postali tisti, ki danes plačujejo nemške reparacije in pomagajo vzdrževati francoski militarizem in angleško pomorsko hegemonijo.

Naraščajoči dolgovi bodo prej ali slej vplivali na nemško valuto, pri čemur bo imela Amerika največjo finančno škodo. Nemčija pa bo v takem položaju zopet postala najprikladnejše polje za delovanje boljševiških agitatorjev in se bo iz obupa oklenila boljševizma. To pismo komentirajo v nemških političnih krogih zelo živahno in opozarjajo, da je bilo odposlano v Ameriko 5. marca, ko so nemški listi zaradi akutne parlamentarne krize obirno razpravljali o možnosti uvedbe desničarske diktature. Tej diktaturi naj bi načeloval po željah nemških desničarjev Hugenberg, ki si je hotel s tem pismom pridobiti simpatij v Ameriki.

Tragična smrt grofa Stolberga pojasnjena

Sin prizna, da je po neprevidnosti ustrelil svojega očeta — V strahu si je kasneje izmislil bajko o napadalcih

Hirschberg, 26. marca. d. Poročali smo že o tragičnem umoru na gradu Janovice, kjer je bil na zelo skrivnostnem način umorjen grof Stolberg. Takoj po umoru je bil aretiran kot najbolj osumljen očetomora grofov sin Kristijan, ki pa je sprva odločno zanimal sleherni udeležbo pri umoru in skušal dokazati svoj alibi. Ker lokalni faktorji niso mogli razjasniti tega zagonetnega zločina, so se obrnili za pomoč v Berlin. Od tu je dospela pred par dnevi posebna komisija najboljših berlinskih policijskih kriminalistov, ki so v kratkem zbrali toliko obtežilnega materiala proti mlademu aretirancu grofu Kristijanu, da je končno priznal svoj čin. S solznimi očmi je danes naprosil predsednika komisije, da naj sestavi z njim zapisnik, ker da hoče razjasniti celo zadevo. Priznal je v kratkih besedah, da je nehoti ubil svojega očeta, ker se mu je sprožila lovska puška, ko je jemal iz nje patrone.

Lovsko puško pa je praznil zato, ker se je prvotno znebil z očetom, da gresta prihodnji dan skupaj na lov. Ko je po izprošenem strelju z grozo opazil, da je zadel v glavo svojega očeta, je planil k umirajočemu in mu prišel poljubovati roke. Nato je stekel na vrt preko dvorišča, kjer se je nenadoma zavedel vse tragedije svojega nesrečnega ravnanja z orožjem in prišel misliti, da - li ne bi zamočkal, da je on sam krivec smrti svojega očeta. Po daljšem premišljevanju se je odločil za molk in je poskušal naslikati smrt svojega očeta kot delo nepoznatih uapadalcov.

Zanimivo je, da se je skoro istočasno s priznanjem mladega Kristjana oglašil pri orožniškem poveljstvu v Freiburgu na Saškem neki Robert Sigmund kot morilec grofa Stolberškega. Policija ga je pridržala v zaporu in bo sedaj kaznovan zaradi varanja javnih oblasti.

Novo starešinstvo JSS

Kakor smo že včeraj poročali, je bila v ponedeljek na Sušaku glavna skupščina Jugoslovenskega sokolskega saveza. Pri volitvah je bilo z malimi spremembami tudi za leto 1929/30 izvoljeno dosedanje starešinstvo; sestavljeno je takole:

starosta: Engelbert Gangl; podstarosta: dr. Lazar Car (Zagreb), G. Paunković (Beograd) in B. Kajželj (Ljubljana); načelnik: dr. V. Murnik, načelnica A. Jugova; namestniki: Jesih, Sulce in Vojinović; namestnice: Skalarjeva, Ilićeva in Brozovičeva;

člani starešinstva: dr. Besarović (Sarajevo), dr. Budisavljević (Zagreb), dr. Buič (Split), Smertnik (Celje) in iz Ljubljane: dr. Cirman, Cerne, Cobal, dr. Fux, Jeras, dr. Gregorin, dr. F. Kandare, dr. Kambič, Mešek, inž. Poženel in Stane Vidmar; namestniki B. Zivković (Beograd), Jovanović (Sloboje) in iz Ljubljane ing. Perko, Patik, Milost, Simončič;

revizorji so ostali vsi dosedanj.

Vsi ljubljanski člani starešinstva pripravljajo ljubljanskemu Sokolu; iz Sokola i na Taboru ni v starešinstvu nikogar, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma glede sestave kandidatne liste.

Včerašnje avdijence

Beograd, 26. marca. p. Danes so bili v avdijenci na dvoru ministra financ dr. Svriljuga, minister trgovine Mažuranić, poslanik v Londonu dr. Gjuric in član Vrhovnega zakonodajnega odbora dr. Gosar.

Kraljevo bivanje v Zagrebu

Zagreb, 26. marca. d. V zvezi s skorajšnjim prihodom kralja v Zagreb na daljše bivanje se doznavlja iz poučenega vira, da je definitivno odločeno, da se bo kraljevska dvojica nastanila v nadškofijskem dvorcu v Brezovici, ki je oddaljena kakih 10 km od Zagreba. Druge kombinacije za nastanitev kraljevske dvojice so se opustile, ker so se izkazale za neprimerne. Nadškofijski dvorec v Brezovici se za prihod kraljevske rodbine že preureja.

Zakon o vrhovni državni upravi

Beograd, 26. marca. d. Zakon se doznavlja, je zakon o vrhovni državni upravi le okvirni zakon, dočim bodo podrobnosti urejene s posebnimi uredbami, ki pa bodo imele zakonsko moč. Novi zakon določa število ministrstev in z ozirom na to tudi, katera ministrstva se imajo ukiniti, oziroma spojiti. Zakon bo dalje očrtal položaj ministrov in njihovo kompetenco. Zanimivo je, da novi zakon ne pozna institucije državnih podtajnikov, pač pa prepušča posameznim ministrom možnost, da si določijo enega ali dva pomočnika, ki naj bi jih kot strokovnjake podpirala v njihovem delu.

Palača Delavske zbornice v Zagrebu

Zagreb, 26. marca. n. Danes popoldne se je vršila v mestni posvetovalnici konferenca, ki so se je udeležili zastopniki mestne občine, borze dela, izseljeniškega komisariata in delavske zbornice. Razpravljalo se je o zgraditvi velike moderne palače, v kateri bi bila Del. zbornica, borza dela in izseljeniški komisariat. Konferenci je prisostvoval tudi načelnik ministrstva za socialno politiko dr. Marijan Krmpotić. Sklenjeno je bilo, da se omenjeno poslopje zgradi za vsoto 7 milijonov dinarjev, in sicer na Ciglani, kjer stojijo sedaj barake. Mestna občina bo dobila brezobrestno posojilo v višini 7 milijonov dinarjev v svrhu zgraditve te palače.

Poboji zavoljo koledarja v Rumuniji

Bukarešta, 26. marca. Spor zaradi uvedbe enotnega koledarja razburja vedno bolj široke sloje naroda. Ljudstvo se je razdelilo na pristaješe sv. Sinoda, ki stoji na stališču, da naj ostane vse pri starem, in na privrženice reforme. Tako so se krivoposopdi kmetje v vlaški vasi Gagis in je bilo v pretepu 12 seljakov težko ranjenih. Orožništvo je nato le s težavo razgnalo bojujoče seljake in aretiralo celo vrsto prevetnih borcev.

Kriza poljske vlade

Varšava, 26. marca. h. Varšavsko časopisje prinaša danes vesti o bližnji rekonstrukciji ali celo demisiji celokupnega kabineta. Te vesti so se že dalje časa razširjale, vendar pa so sedaj po zaključnem parlamentarnem zasedanju dobile konkretno obliko. O vprašanju rekonstrukcije kabineta se je razpravljalo že pri odstopu finančnega ministra. Vendar pa se ni sklenilo nič končnega. V prvi vrsti misli odstopiti trgovinski minister Piatkowski. Imenovan pa mora biti tudi nov finančni minister. Odločitev o rekonstrukciji, odnosno demisiji vlade sedaj še ni padla zaradi boleznih ministrskega predsednika Bartla in nerazpoloženja maršala Pilsudskega. Po mnenju listov bo prišlo do te odločitve šele po Velikonočnih praznikih. Kakor se doznavlja iz političnih krogov bo bodoča vlada močnejša.

Pogajanja v reparacijskem odboru

Pariz, 26. marca. (ri.) Reparacijski odbor strokovnjakov je imel kratko sejo, na kateri je lord Revelstocke poročal o ustanovitvi reparacijske banke in o komercializaciji reparacijskega dolga. Končno je izjavil predsednik Young, da je prišel trenutek, za razpravljanje o višini reparacij in pozval razne delegacije, naj o tem vprašanju posamezno razpravljajo. Angleški politični krogi menijo, da so nemški predlogi za rešitev reparacijskega vprašanja nesprejemljivi. Zavezniki strokovnjaki odbora za rešitev reparacijskega vprašanja se še niso sporazumeli glede odgovora na nemški predlog.

Stalin ostane v Moskvi

Moskva, 26. marca. h. V Moskvi se razširjajo govorice, da se nahaja Stalin pod nadzorom dveh znanih zdravnikov v sanatoriju Gorki. Ker pa hodi obdržati Stalin vodstvo vlade v svojih rokah, namerava ostati v Moskvi in ne bo odstopoval na Kavkaz. Stanje Stalina je resno, ker so poleg oslabilenja živcev ugotovili tudi srčno napako.

Nočni požar v Kranjski hranilnici

Od koksove peči so se vneli leseni deli okna v eni izmed dvoran, ki jih prirejajo za oblastni odbor — Gasilci so s svojo bravurno brzino preprečili večjo nevarnost in škodo

Ljubljana, 26. marca.

V poslopju Kranjske hranilnice, oziroma v njeni bližini, so se tekom enega leta primerile že tri neizgode, ki so zbudile v Ljubljani precejšnjo pozornost. Pred letom je na ulici v neposredni bližini palače s silnimi detonacijami eksplodirala plinska cev; zaradi eksplozije je popokala cela vrsta šip na bližnjih poslopih, zlasti tudi na palači Kranjske hranilnice. V palači sami, ki jo za oblastni odbor že več mesecev adaptira stavbenik g. Ivan Ogrin je pred meseci postal neki delavec žrtev plina, katerega izžarevajo koksove peči. V minuli noči pa je v palači nastal požar, čegar posledice bi lahko postale za poslopje katastrofalne, da ni bil ogenj pravočasno opažen in pogasjen.

Par minut po 23. se je iz policijske direkcije vračal po Knašljev ulici proti domu policijski uradnik g. Gregorič. Na križišču Knašljeve in Beethovne ulice je opazil na Kranjski hranilnici, kako svigajo ob nekem oknu v prvem nadstropju stranskega trakta ognjeni zublji. Gosp. Gregorič je prihitel v uredništvo „Jutra“, ki je telefonično alarmiralo gasilsko postajo.

Okrog Kranjske hranilnice so se začeli zbirati med tem številni ponočni pasanti in kmalu je bilo na mestu več stražnikov. Komaj pet minut po alarmu je že pridrvel po Prešernovi in Knašljev ulici avtomobil s oddelkom poklicnih gasilcev, ki so takoj stopili v akcijo. Iz hidranta ob zbornični palači so napeljali cevi, obenem pa pristavili

vill lestve k oknu, kjer so ognjeni zublji postajali vedno obistnejši. Med tem časom je bil zbuhen na drugi strani palače stanujoči vratar g. Kurent, ki je gasilec odprl tudi glavna vrata, da so pohiteli v prvo nadstropje in začeli razsekavati goreče oknice in furnir.

Ko so odprli gasilci sosedna okna, je iz njih bruhnil gost dim in ogenj, ki je dobil zraka, se je še bohotneje razmahnil — a le za hip, kajti v tem trenutku je že začela funkcionirati brizgalna cev. Močni vodeni curki so v kratkih sekundah zadušili vsako tlenje.

Reševalno delo je bilo izvršeno z bravurno hitrostjo. Tudi prostovoljni gasilci so prispevali z g. Josipom Turkom takoj za poklicnimi gasilci, vendar nihovi motorni brizgalni ni bilo treba stopiti v akcijo, ker je bila med tem že odstranjena vsaka nevarnost. Pišle četrte ure po prihodu so se gasilci z obema avtomobiloma lahko že zopet vrnili v Mestni dom. Preprečili so s svojo rekordno brzino veliko škodo, ki bi bila neizogibna, ako bi se bil ogenj prebil skozi leseni strop v podstrešje. Škoda je po zaslugi gasilcev minimalna, o vzrokih požara pa se je med navzočimi gledalci, ki se jih je nabrala velika množica, mnogo ugibalo in govorilo. Kolikor je bilo mogoče, so ponoči ugotovili, so sušili sobe, ki jih adaptirajo, s koksovinimi pečmi. Ena teh peči je stala preblyu okna in ker ni bilo nikake straže, so je od vročine vnel les ob oknu.

Reforme pri izvrševanju kazni

Te dni smo čitali v nekem listu na prvi strani kot nekako senzacijsko dolgo telefonsko poročilo iz Beograda o tem, kako namerava ministrstvo pravde urediti „še letos“ pogojni odpuščanje kazni in da se v ministrstvu dela na tem, da abi stopile nekatere nove odredbe (zakona o izvršitvi kazni) že takoj v veljavo. Ta senzacija je prišla približno štiri tedne prepozno v Ljubljano. Napovedane reforme se namreč ne nameravajo več, ampak so bile, kakor smo svojčas poročali, zakonito urejene že meseca februarja.

Splošno je znano, da je novi

zakon o izvrševanju kazni na prostosti

bistveni del naše nove kazenske zakonodaje in da je bil objavljen v „Službenih Novinah“ že 26. februarja 1929. Istočasno je izšel zakon, ki določa, da stopijo kazenski zakon, zakon o sodnem kazenskem postopku in zakon o izvrševanju kazni v splošnem 1. januarja 1930 v veljavo, predpisi o pogojnem odpuščanju kazni pa so stopili v veljavo že s dnevom razglasitve, to je s 26. februarjem.

Zakon o izvrševanju kazni je uvedel važno novost:

Iskrvi progresivni sistem,

po katerem se je kazni izvrševala v ostalih pravnih področjih naše države, samo v Sloveniji in Dalmaciji ga za naše obsejence nismo poznali. Po tem sistemu se vsaj štiri etape v izvršitvi kazni: samotni zapor, skupni zapor, posredni oddelek za polproste kaznjence (slobodnjake) in pogojni odpuščanje kazni. V posredni zavod in na pogojni odpuščanje pridejo samo tistim, ki so obsojeni na izgon iz Jugoslavije, in povratniki, ki so že tretjič v kaznilnici.

Pogojni odpuščanje kazni

ame dovoliti minister pravde tistim kaznjencem, o katerih se pričakuje, da se bodo v prostosti lepo vedli, in ki so po svojih močeh poravnali škodo, povzročeno s kaznivim dejanjem. Morali pa so prestat vsaj polovico kazni, če so prvič v kaznilnici in niso bili poprej kaznovani zaradi zločina, odnosno dve tretjini kazni, če so drugič v kaznilnici. Tisti ki so obsojeni na dosmrtno kaznen, se smejo pustiti na pogojni odpuščanje po 15 letih, če so prvič v kaznilnici, in po 18 letih, ako so drugič v kaznilnici, na smrt obsojeni in pozneje na dosmrtno kaznen pomiloščeni pa po 20 letih prestane kazni.

Predloge stavi koncem vsakega tromešaja kaznilniško ravnanjstvo po zaslišanju svetovnega odbora, ki se v vseh kaznilnicah sestavi iz kaznilniških uradnikov (upravnika, njegovega namestnika, učitelja, zdravnika, duhovnika in stražnega nadzornika), pritegne pa se mu civilni zaupnik, ki se zanima za kaznilniško vzgojo.

Na pogojnem odpuščanju se nahaja kaznjencev v kraju, ki mu ga odredi ministrstvo, tako dolgo, kakor bi sicer trajala njegova kaznen, pri dosmrtni kazni pa sedem, oziroma deset let. Ako je nagnjen pijančevanju, se mu prepove vsak obisk gostiln. Če se ves čas pošteno vede, se smatra, da je prestal kaznen, v nasprotnem slučaju pa se odpuščanje kazni odloži v kaznilnici. Na ta način se bo skušalo kaznjence moralno prisiliti, da se bodo pridržali poštenemu življenju, na drugi strani pa se bodo skrepli veliki izdatki za sedaj prenapolnjene kaznilnice.

Zakon o izvrševanju kazni predvideva posebne

kaznilnice za mladoletne

od 17. do 21. leta starosti in kaznilnice za povratnike, ki so tretjič zaradi zločina v kaznilnici ter posebne oddelke za telesno pohabljeni in za duševno bolne zločince. Razen tega se bodo ustanovili oddelki za polproste kaznjence, vzgojevalnice in poboljševalnice za mladoletne ter prisilne delavnice za odrasle.

Potrebne so torej velike reforme, ki bodo stale ogromne vsote denarja. Ker na redna sredstva iz vsakoletnega proračuna za tako velike investicije ni misliti, je z zakonom od 16. februarja 1929 ustanovljen poseben centralni fond za kazenske in slične zavode

v upravi ministrstva pravde, v katerega se bodo od 1. januarja 1930 naprej stekale denarne kazni iz cele države. Ko bodo zgrajeni potrebni zavodi, se bodo iz tega fonda dajale tudi podpore odpuščanim, posebno mladoletnim kaznjencem.

Začnemo se v že obstoječih kaznilnicah in jetnišnicah ustanovijo posebni oddelki za mladoletne kaznjence (kakor so že sedaj v Mariboru, Sremski Mitrovici in Požarevcu) in za povratnike, vzgajališča in poboljševalnice (v Glini, Slavonški Požegi, v Pahn-

skem pri Ivanu) in prisilne delavnice (za moške v Stari Gradiski in za ženske v Beunjah na Gorenjskem) pa ostanje še za naprej.

Dne 26. februarja 1925 so bili odpravljeni tudi okovi pri tistih kaznjencih, ki so bili po dosedanjih kazenskih zakonih obsojeni na robijo z okovi.

Kakor je iz teh kratkih izjav razvidno, se pripravljajo in so se deloma že izvršile velike reforme v naši celokupni kazenski zakonodaji. Dočim pomeni za Srbijo predvsem novi sodni kazenski postopek velik napredek, je za Slovenijo in Dalmacijo posebnost novost novi način izvrševanja kazni, kakor tudi odprava porote. Cela preosnova pa bo odvisna v prvi vrsti od denarnih sredstev, ki se bodo stekala v centralni fond za kazenske in slične zavode.

Da se resno misli na reforme, je posneti tudi iz zakonitega določila, da se bodo kot upravniki kaznilnic in osrednjih sodnih zaporov v bodoče nastavljeni le kandidati s sodniško kvalifikacijo.

Izjava ameriške vlade o potopitvi „Imalone“

Washington, 26. marca. (lo.) Zakladni tajnik Mellon je objavil spomenico, ki izjavlja, da je bila ladja „Imalone“ dobro znana tihotapska ladja, za kar so vedele ne samo ameriške, ampak tudi angleške oblasti. Nadalje izjavlja Mellon, da se je ladja „Imalone“ gibala vedno manj kot 12 milj od ameriške obale in da je bila potopljena popolnoma v okviru določb mednarodnega prava.

Vzroki angleške brezposelnosti

London, 26. marca. (lo.) Tekom sinočnje debate o brezposelnosti v spodnji zbornici je izjavil minister dela Arthur Steel Maitland, da je vzrok sedanji veliki brezposelnosti v Angliji padanje števila angleških izseljencev. Sedaj se izseli iz Anglije letno 350.000 ljudi manj kot v predvojni časih. Tudi angleška trgovina je po vojni zelo trpela in zaposluje do 300.000 oseb manj kot v predvojni časih. Zaradi tega bo angleška vlada vse storila, da pribori angleški trgovini prejšnja svetovna tržišča. Izdala bo tudi primerne ukrepe za oživilje nje angleške industrije.

Nov hitrostni rekord z motornim čolnom

Miami, 26. marca. (be.) Američan Garwood je dosegel nov svetovni hitrostni rekord z motornim čolnom. Vozil je s hitrostjo nad 149 km na uro.

Človek in priroda

V društvu „Soča“ je predaval v soboto g. prof. Dolžan o razmerju človeka do prirode. V lepem, strogo znanstvenem predavanju je pojasnil dva glavna nazaora v tem vprašanju: o človeku kot bitju v versem in v splošno prirodni smislu. Versko stališče na temelju sv. pisma smatra človeka za od božanstva postavljenega gospodarja prirode. To naziranje je staro nad 6000 let. Proti njemu so nastopile prirodoslovne vede, v prvi vrsti astronomija. Revizija tega starega naziranja se je vršila sila počasi. Šele pred 200 leti so dijaki neke nemške univerze nevede povzročili prvi pokret v naziranjih o človeku in njegovem razvoju v naravi. Profesor Beringer je predaval o kameninah ter razlagal, da so to nekatere igrače zemlje. Hudo mušni dijaki pa so take kamenine v obliki školic, polžev itd sami napravili ter jih prinašali profesorju. Ko je profesor odkril hudo mušno šalo, se je z vso vsemno poglobil v razmišljanje, kaj vse narava spreminja. Odkril je razne zanimivosti ter predaval in pisal, kako se razne živalske in rastlinske vrste polagoma spreminjajo po prirodnih okoliščinah.

Darwin je s svojo dedenčno teorijo dokazal, da je vse življenje na zemlji zgrajeno na temeljih prirodnih zakonov, ki veljajo za rastlinstvo, živalstvo in tudi za človeka. Izhodišče njegove teorije je tvorilo vestno opazovanje domačih in drugih živali. Dovzetnost in sposobnost prilagoditve in spreminjanja imajo tudi najmanjše in najnižje rastlinske in živalske vrste. Tudi na človeški organizem delujejo vsi prirodni činitelji. Predavatelj je nazorno razložil, kako se človek razvil od najstarejših dob in kako se bo najbrž še razvijal. Razložil je tudi pojmi aklimatizacije. Predavatelj je bilo v vsakem pogledu zelo poučno in zanimivo.

Amerika ukinila zaporo nad carskim zlatom

Washington, 26. marca. Zvezno sodišče je dvignilo zaporo nad 5 milijonov dolarjev ruskega zlata, ki je bilo deponirano v newyorški banki. Zapora je bila odrejena med vojno na zahtevo Francoske banke, ki je izjavila, da je ta denar posodila Franciji Rusiji med svetovno vojno.

Stalin o izjavah Trockega

Berlin, 26. marca. d. Na vprašanja inozemskih novinarjev, kako sodi o izjavah Trockega, je izjavil Stalin, da nima niti časa niti veselja baviti se z malenkostnimi obrekovanji Trockega. Brbljanje in obrekovanje bo prešlo, delanja pa bodo ostala. In ta delanja so velikopotezno industrijaliziranje Rusije, ki bo temelj bodočemu socialističnemu ustroju sveta.

Kitajska dobi vlado triumvirata

Sanghai, 26. marca. (be.) Kongres kitajske nacionalistične stranke je imenoval triumvirat vstevši Čangkajska, ki bo vodil upravo kitajske države in poskrbel za njeno reorganizacijo.

Vatikanska radio-postaja

Rim, 26. marca. (lo.) V Vatikanskem mestu bodo pričeli v kratkem graditi tako močno oddajno radio-postajo, da bo lahko papaz korespondiral z vsemi rimsko-katoliškimi škofi celega sveta.

Nesreča na morju

Stettin, 26. marca. s. Parnik „Venezia“, last ladjedelnice „V. Kunstmann“, ki je bil natovoren z železom na potu iz Londona v Hamburg, se je včeraj popoldne v 17 morskih milj vzhodno od Terschellinga zaradi goste megle ustavil na morju. Pri tem je parnik Batavia I, ki je bil na potu iz Hamburga v Rotterdam, z vso silo zadel vanj. Parnik „Venezia“ se je potopil v treh minutah. Vsa njegova posadka se je rešila na „Batavio“, ki je bila tudi težko poškodovana.

Španski diktator o svoji demisiji

Madrid, 26. marca. (be.) Sinoči je izšla očieta nota, v kateri izjavlja Primo de Rivera, da bo odstopil iz zdravstvenih razlogov. Primo de Rivera ne navaja časa svojega odstopa in govori le o pripravi za uvedbo novega sistema in izbiri novih mož, ki naj bi vodili v bodoče usodo španske države.

Ogromna tatvina v rumunskem vlaku

Bukarešta, 26. marca. d. Na progi Platr-Bukarešta je izginilo iz poštnega vagona brezvolaka denarno pismo s 5 milijoni lei. Zaradi suma tatvine je bil aretiran neki poštni uradnik.

Naši kraji in ljudje

Liga slovanskih železniških uradnikov

V Pragi se je vršil od 15. do 18. t. m. prvi kongres Lige slovanskih železniških uradnikov. Zastopane so bile centralne organizacije železniških uradnikov iz Jugoslavije, Češkoslovaške in Poljske. Kongres je odobril pravila Lige, ki si je stavila za svojo nalogo, štiti gospodarske in moralne interese železniškega uradništva s srednješkolsko in visokoškolsko izobrazbo, negovati stike med organizacijami vseh 3 držav in njihovimi člani ter pospeševati medsebojno vzajemno delo železniških uradnikov. Na kongresu so se vršile živahne razprave o osebnem delu železniških uradnikov, o osveščanju in izobrazbi, o pomikanju srednješkolskega uradništva in o drugih aktualnih stanovitvah zadevah. Na podlagi referatov in debate je bila sestavljena obširna spomenica, ki je bila poslana železniškim upravam vseh treh držav. Posebna delegacija je izročila spomenico tudi predsedniku Masaryku, ki je delegate izredno ljubezno sprejel in se živo zanimal za program Lige in za položaj železniškega uradništva. Izrazil je tudi željo, da bi se taki pokreti vseslovanskega zblivanja čim bolj širili.

Po 72 dnevih s prvim vlakom skozi Liko

Šibenik, 25. marca. Po 72 dnevih je 22. t. m. ob 0.10 zjutraj krenil iz Zagreba prvi vlak proti Splitu. Namenjen v Šibenik sem v ta vlak stopil v Karlovcu. Na poti skozi Liko so se nam nudile izredno zanimive slike velikih sledov zime, ki jo je letošnja zima prekrila. V bližini Ogulina se pričela snežna, ki ga je še vedno dovolj in vedno več do postaje Malovan. Snežna odeja je to še vedno debela do 40 cm, ogromne snežne kope pa še leže v železniških presekah, kamor ga je nanosila burja. Najzanimivejša je slika na postaji Gospić. Posamezne tise so očistili, a vmes med njimi nagrmadil tako visoke kope snega, da se potniki iz dvih, na postaji paralelno stoječih vlakov ne morejo videti skozi okno. Od Malovana dalje je sneg zopet manjši. Naslednja postaja Zrmanja je še nekoliko pobiljena, a polje naokrog je že popolnoma kopno. Na postajah Gospić, Otočec in še dveh sem videl cele vlake s snegom nakladanih vagonov. Ti vlaki odvažajo sneg le malo izven postaje ter ga zopet odkidavajo in prepustijo ljubemu solcu, da ga počasi raztaja. Kmalu za Zrmanjo na desni strani proge je največje razkladišče, globok prepad tik ob progi. Pravcato čudo so preseke, kakih 15 do

20 po številu, med Gračcem in Zrmanjo. Sneg je le toliko odkidan, da se vlak komaj privleče skozi. Mnogo zametov je tako visokih, da stoji na stopnicah, zasekanih v sneg, do 5 mož drug nad drugim. Skozi okno vagona bi lahko tega ali onega potegnil k sebi. V Kninu so vsi tri polni vagonov in mi je pravcata udanka, kako nal bi se tu srečala dva nasproti prihajajoča vlaka. Odtod dalje pa je proga zopet popolnoma očistena. Ko se pripelamo v Šibenik, nas načelnik pozdravi z besedami: »Zdravo, prebivalci fronte!« ... Krasno pomladansko vreme vlada na Jadranu.

J. K.

Bela Ljubljana v Ameriki

V mestu Euclid v ameriški državi Ohio živi veliko število naših rojakov, ki so razvili že pred leti jako močno družabno življenje v kulturnem in gospodarskem pogledu. Ustanovili so si svoj Slovenski društveni dom, 10. t. m. so priredili veliko javno zborovanje ter razpravljali na njem o slavnosti in sejmu, ki se bo vršil letos 1. in 2. junija.

Prireditve je namenjena pobiranju prispevkov za blagajno Slovenskega doma. Posebno važna pa je prireditve, ker se bo na njej izvedel krst slovenske naselbine. Slovenska naselbina bo dobila ime **Bela Ljubljana**. Okolica, kjer so se že pred dolgi leti nastanili Slovenci ter se tudi udomačili, je znana pod imenom Indian Village. Že to ime nam pove, da pripada ta okolica eni od onih pokrajin, ki so bile med zadnjimi odvzete indijanskim plemenom. Tudi večina ulic ima imena indijskega izvora.

Slovenci imajo tudi svoje gledališče, ki nosi ime »La Salle Theatre«. Nadalje imajo slovensko hranilnico »Loan Co.« in več dobro uspevaločih trgovin, podjetij in obrti. Proglas, ki je bil izdan glede prireditve 1. junija in prekrstne naselbine, konča z naslednjimi besedami: Naša ideja je plemeniti, ker hočemo še nadalje ostati slovenski sinovi in hčere matere Slovenije.

Opasno zasledovanje divjega lovca

Laško, 26. marca. V nedeljo je bil lovski paznik Fran Žigart na službenem obhodu v revirju g. dr. Roša. Z njim je bil paznik Bovha, v lovski kočji pa se jima je pridružil še znani hrastniški lovec Učakar. Vsi trije so šli v smeri od Gozdniške proti Mrzlici.

Naenkrat je zagledal Žigart moža, ki se je plazil za vozdom. Skočil je za njim in zaklical: »Stoj!«

Neznanec, ki je imel v roki puško, je za trenutek obstal, nato pa se vrgel v divji

beg. Žigart, ki je prvi stekel za njim, se je po nesreči spotaknil in pri padcu sta se mu puškin cevi zamašili z zemljo. Paznik se je naglo zopet dvignil in nadaljeval zasledovanje.

Ko je bil še kakih 30 korakov oddaljen od divjega lovca, se je ta nenadoma obrnil, dvignil puško ter sprožil proti Žigartu. Gromko je odjeknil strel, ki pa je k sreči zgrešil.

Koj nato je tudi Žigart ustrelil proti divjemu lovcu. Ker pa so bile cevi zamašene s prstjo, šibre niso dosegle nasprotnika, pač pa je strel odbil konec cevi.

Pri nadaljnjem zasledovanju je divji lovec skočil preko neke grebine in izgubil paznikovo izpred očel. Zadeva je ovadena orožnikom, ki vneto zasledujejo nevarnega zločinca.

Rudar zaklal rudarja

Hrastnik, 26. marca. V nedeljo med 22. in 23. uro je rudar Ferdinand Brečko, grede z Senicove gostilne srečal rudarja Ignaca Jazbinška ter ga na lepem z žepnim nožem zabodel v trebuh, da so mu čreva izstopila. Ignacij Jazbinšek je oženjen in ima dvoje otrok. Z rešilnim avtomobilom trboveljske občine so ranjenca odpeljali v celjsko bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Pravi vzrok težkega zločina še ni znan. Brečko in Jazbinšek sta se že nekoč prepirala, pozneje pa sta se na videz pomirila. Ali sta se usodnega večera zopet skregala in kako je bilo ob srečanju, bo pojasnila šele preiskava. Ferdinand Brečko je bil že štirikrat kaznovan zaradi telesnih poškodb in raznih manjših prestopkov. Orožniki so ga našli doma in odvabili so ga v zapor naravnost s postelje, kamor se je vlezal, ko je mirno povečerjal. Brez oklevanja je priznal svoj zločin, ni pa navedel ničesar glede vzrokov.

Zadeve naših lovcev

Zanimiv občni zbor SLD. V stekleni dvorani kolodvorske restavracije v Ljubljani se je vršil v nedeljo občni zbor SLD. Predsednik dr. Lovrenčič je v lepo podanem poročilu omenjal predvsem važnost novega lovskega zakona, ki je v pripravi. Novi zakon predvideva več novosti, ki jih morajo pozdraviti vsi pravi lovci. Važne so naslednje izpremembe:

Odpadejo vsa manjša lovišča, ki so bila večkrat v kvar splošnemu lovstvu. Do sedaj je zadostovalo za lastno lovišče 125 ha zemlje, novi zakon pa zahteva za lastna lovišča 250 ha. Najvažnejše za povzdigo našega lovstva bo podaljšanje lovsko-zakupne dobe od pet na deset ali celo na 12 let. Do sedaj so bili zakupniki, ki so gojili divjad, prav redki. Večina se je izgovarjala, da se ne izplača gojiti, ker bi le njegov naslednik imel od tega dobiček. Ti izgovori bodo seveda sedaj odpadli in tako bo imel vsak lovca zakupnik priliko divjad gojiti, ne pa samo streljati, kakor je bila do sedaj navada.

Važna je odredba ljubljanskega oblast. komisarja, glasom katere je zabranjeno streljati srne samice skozi dve leti sploh, srnjake pa v mesecih juniju, juliju in avgustu. Tako bo mogoče dvigniti naša lovišča in vsaj deloma popraviti, kar je uničila letošnja huda zima. Zadeva glede 20

Najbolj poznane JKKOLJ pletenine za
Velikonoč
pri tt. Grčar & Mejač, Ljubljana
Selenburgova ulica

Pri boleznih želodca, črevesja in Presnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pot hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerij-skih trgovinah.

Gratis

Radio-detektor aparat za vse, ki uporabljajo Lux in Vim

Fabrikanti Lux milnih pen in Vim, univerzalnega sredstva za čiščenje, imajo Vam čast javiti, da pošljejo, dokler traja zaloga, gratis izvrsten Radio - detektorski aparat za valovno dolžino 200—600 m za uporabo notraj 25 km po staje za dajanje Ljubljane pod predpisanimi formalnostmi, vsakomur, ki pošlje na spodnjo addresso 4 prazne Vim kartone (doza šteje 2 kartona) in dva prazna Lux - paketa.

S spoštovanjem

Norbert Weiss, prodajni ured i skladište Lever Brothers Ltd. Zagreb, Trg Kralja Petra 5.

odstotnega oblastnega davka zaenkrat še ni urejenega. Za dve leti tega davka ne bo treba plačati. V primeru, da bi se od koga zahtevalo plačanje najemnine tudi ta doklada, naj se to prijavi predsedstvu SLD, ki bo zadevo uredilo.

Tajniško poročilo omenja, da je še vedno premalo zanimanja za SLD. V Sloveniji, kjer je izdanih nad 7500 lovskih kart, je prijavljenih samo 3320 članov.

Blagajnik je omenjal precej težko finančno stanje, ki izvira baš iz tega, ker je premalo vključenih lovcev. Za poštvalno delo je bila blagajniku z absolutorijem izrečena posebna zahvala.

Ker je v preteklem letu en odbornik umrl, trije pa so izstopili, je bilo treba voliti nadomestilo. Izvoljeni so bili g. dr. Ivo Tavčar, dr. Bevk, Filip Bizjak in Julij Koder. Po društvenih pravilih bi moralo biti vsako leto zamenjanih nekaj odbornikov, kar pa se ni zgodilo. Predsednik je mnenja, da je bolje počakati do leta 1930 s sedanjim odborom, ki je baš sedaj zaposlen z važnimi posli. Opaziti je bilo, da znaten del članov ni zadovoljen s tem opravičilom.

Samostojen predlog je bil stavljen samo eden in sicer od inž. Sušteršiča z Jesenic, ki sumiči sodeluje »Lovca« — plagijatorstva. Ta predlog je bil zavrnjen v toliko, da je dolžnost vsakega posameznika, ki plagijatorstvo opazi, da to takoj tudi prijavi. Le na ta način bo pomagano uredniku, ki ne more vsega opaziti, nadalje pa bo odpadlo tudi vsako zlobno sumenje. Predlog mariborske sekcije SLS ni bil obravnavan, ker se Mariborčani niso udeležili občnega zbora. Med slučajnostmi je bil razgovor o Lovskem domu, ki ga namerava postaviti v doglednem času SLD. Posetniki občnega zbora so to pot odšli zadovoljni in v nadi, da se izprememijo njihove želje v novem lovskem zakonu, za katerega se zelo trudi predsednik, ki si je pridobil neoporečne zasluge za naše lovstvo.

Priprave za kongres JČ-lig

Maribor, 25. marca. S spremembo z dne 6. januarja je bila nekoliko prizadeta tudi JČ liga, ker je spadalo v nje delokrog deloma tudi javno delovanje, seve v širšem pomenu, ki sega preko domačih mej v inozemstvo. Naše in češke lige imajo važno vnanjo politično nalogo, da (po izjavi čl. zun. ministra dr. Beneša) le spopolnjujejo delo našega in češkega zunanega ministra tam, kjer vlade ne morejo oficijelno posegati v propagando. Ker pa so se med tem po novih zakonih glede društvenega delovanja že razčistili, je začela tudi mariborska liga zopet z rednim delovanjem in je imela pretekli teden dva plenarna sestanka češkega odbora, ki šteje 30 članov.

Oba sestanka sta bila dobro obiskana in sta pokazala, da zanimanje članov lige ni prav nič padlo, ampak ostalo na isti višini, ki je doslej izkazala že toliko lepih uspehov. Notranje delo lige pa tudi v teh zadnjih mesecih ni počivalo, ampak je bilo tajništvo v stalnem pismenem stiku z ostalimi ligami, savezom v Beogradu in centralo lig v Pragi.

Iz zanimivega poročila liginega poslovedčega podpredsednika dr. Reismana navajamo: Naše in češke lige se intenzivno pripravljajo na kongres JČ in JČ lig, ki se ima po sklepu lanskega kongresa v Plzinu vršiti letos prvič v Jugoslaviji. Na pobudo mariborske lige je izvedla med tem časom centrala anketo med svojimi ligami, da se izjavi, kdaj in kje naj bi se ta kongres vršil v Jugoslaviji. Večina čeških lig se je izrekla za Split, ker bi pač češki delegati ob tej priliki radi obiskali naš Jadran, mnogi pa so si želeli zaradi bližine tudi Zagreb in obmejni Maribor, odkoder bi se lahko potem napravili večji izleti, bodisi v naše planine, na morje ali naša centralna mesta. Ker pa sta bili posebno ob času sklepanja o kraju kongresa obe naši centralni mesti, t. j. Zagreb in Beograd tudi za naše lige težko sprejemljivi, so se tudi naše lige po večini izrekle za Split. Kon-

gres naj bi se vršil v septembru, vendar se bo o tem še definitivno pogajal Savez s češko centralo, s katero se bo dogovoril tudi še program kongresa.

Mariboru bo pri tem pripadla važna naloga, ker bo moral glede na prvi oficijelni prihod čeških lig v Jugoslavijo skrbeti za čim gostoljubnejši sprejem bratov ob prestopu meje in izvesti tudi tozadevne tehnične priprave za čim udobnejše potovanje čeških delegatov skozi našo državo.

Dogovorno z ljubljansko ligo pa naj bi se vršil v bližnjem času ožji sestanek lig iz Slovenije in Hrvice v Zagrebu, kjer naj se izdela podoben program za referate na kongresu, ki naj ne ponavlja le splošnih programov iz prejšnjih kongresov, ampak nadaljuje na temelju dosedanjih sklepov, tako da se bo delo nadaljevalo in zlasti organizatorično le spopolnilo. Zanimostna naloga se tudi vlada, ker mora imeti kongres poloficijelni značaj, kakor so jih pripravili doslej tudi Čehoslovaki v Pragi in Plzinu.

V tem smislu je vodila mariborska liga stalno korespondenco z ligami v Ljubljani, Zagrebu, Splitu ter centralami v Beogradu in Pragi. Živahno pa je dopisovala med tem tudi z ostalimi ligami po Češkoslovaški, med drugim z Brnom, Olomucem in Hradec Kralovcem.

Češkoslovaško zunanje ministrstvo stalno pošilja ligi ugodno revijo »Parlament«, liga pa skrbi za redno dopolnjevanje češkega oddelka »Ljudske knjižnice«, za katerega pošilja redno znani prijatelj Slovenec g. Jan Halšman najnovije knjige. Liga plačuje tudi izdatke za tečaj češkega jezika v Mariboru ter se po delegatih udeležuje zborovanj tukajšnjega Češkega kluba in njegovih prireditve. Pomagala je tudi pri predavanju o češki kulturi, ki sta jih priredili »Ljudska univerza« ter »Zgodovinsko društvo« in organizirala koncert Akademski filharmonije iz Prage.

Dne 13. aprila bo imela mariborska liga svoj letni občni zbor, združen s prijateljskim večerom, ki bo posvečen tudi izročitvi odlikovanja predsedniku in podpredsedniku »Češkega kluba« g. Fr. Burešu in Ivanu Knopu. Na ta večer je povabljen Savez lig in konzulat CSR iz Ljubljane.

SAMO SE DANES!

Dvoje zaljubljenih

Velefilm bajne lepote

v glavnih vlogah

Vilma Banky

Ronald Colman

Ob 4., pol 6., pol 8. in 9. uri

Telefon 2124 Telefon 2124

ELITNI KINO MATICA

Najboljše, najtrajnejše, zato
najcenejše!

Umorjeni Toni Schlegel

Kulturni pregled

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

LJUBLJANSKA DRAMA.

(Začetek ob 20., spremembe označene.)

Sreda, 27. ob 20.: INRI. Izven.

Četrtek, 28.: ob 20.: I. N. R. I. Izv.

Petek, 29.: ob 15.: I. N. R. I. Izv.

LJUBLJANSKA OPERA.

(Začetek ob pol 20., spremembe označene.)

Sreda, 27.: Salome. Pred vrtni večnosti.

(Balet premijera). Premijerski abonma.

Četrtek, 28.: Zaprt.

Petek, 29.: Zaprt.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Od torka, 26. t. m., do sobote, 30. t. m., zaprt.

Razstava V. Stanojevića v Beogradu. V umetnostnem paviljonu na Malem Kalemegdanu se je otvorila v soboto razstava srbskega slikarja V. Stanojevića. Otvoritveni govoril tudi o značaju in pomenu umetnosti govor je imel pesnik Jovan Dučić, ki je sti za sodobnega človeka.

Predavanje dr. V. Dvornikovića v Beogradu. Znan filozof dr. V. Dvorniković bo priredil v Zagrebu več predavanj, med njimi o religiji Kosevoga in tolstojanstvu, o

Danteju in duhu srednjega veka, o Spinozi, o Kantu in Masaryku.

Otokar Březina †

Vest, da je umrl največji češki pesnik sodanosti Otokar Březina, je napolnila vse, ki poznajo njegova dela, s tiho otožnostjo. Kdor se je dokopal tako daleč, da je doimel Březinove spise v vsej njihovi čudovitosti lepoti, v vseh njihovih kozmičnih vrhuncih in morskih globinah, je vzljubil tudi osebnost, ki je rodila te pesmi. Odhod take osebnosti v večnost je zmerom bolesten, četudi ostaja za njo dober del tega, kar je nosila v sebi — spisi, najsvetlejši dokumenti originalnega stvarjačevega duha. Vedeli smo, da nam Březina ne bo dal dosti več, zakaj smatral je, da so v človekovem življenju dobe, ko ustvarja, in dobe, ko počiva. Previsoka se mu je zdela odgovornost za vse, kar napiše, da bi bil svoje starajoče se sile poganjil k delu, ki ne sme pokazati starosti in pešanja. Hotel je biti cel in zaključen in je mislil, da je svojo besedo »že povedal. Čitali smo, da pripravlja za tisk novo zbirko že objavljenih esejev in smo se veselili, da bomo videli te drobce zbrane v knjigi.

Preden so izšli, je prišla smrt, ki se je ni nadejal noben častilec O. Březine. Prišla je zahrbtno v pesnikovo samoto in ga združila s prvinskimi silami kozmosa. Z Březino ni umrl samo eden najoriginalnejših čeških duhov, marveč eden najznačilnejših predstavitev novega evropskega duha sploh. Njegova kontemplativnost je bila nemara ena najčistejših, kar jih je mogla dati sodobna Evropa. Danes, ko se take sinteze duševnosti in tvarnosti suvažajo iz Orienta, je treba to posebej poudariti.

Pet zvezkov pesmi je ostalo za Březino, pet knjig, ki so v svoji notranjosti tako celotne, da je malo pesnikov, ki bi lahko pokazali tako čistost in strogo doslednost svojega stvarjanja. Te zbirke so: »Skrivnostne daljave« (1895), »Svitanje na Zapadu« (1896), »Vetrovi od tečajev« (1897), »Graditelji svetlišča« (1899) in »Rokec. L. 1903. je izdal svoje eseje »Godbava virov«, drugo knjigo esejev »Skrite zgodbe« pa je — kot že omenjeno — pripravil. Vrh tega obstoje še nekatere pesmi, ki so nastale pozneje ali ki niso bile sprejete v omenjene zbirke.

Se danes je na Češkem mnogo literarno izobraženih ljudi, ki Březine ne priznavajo, ker ga ne razumejo. O Březini se več piše in govori nego se čitajo njegova dela. Zakaj, ta pesnik-videc ni pisal za profano maso, ki se ne more povzdigniti v strmoglavost višine misli in čustev, ki želi z umetnostjo samo vzbuditi nekatera lagodna občutja in nasiti neko površno zvedavost. Ne, Březina

je pisal za občino svojih vernikov, ljudem, ki so duševno zmogljivi razločiti nekatere fine odtene misli in čustev, ljudem, ki imajo posebno dojemljivost za sprejemanje takih intenzivnih pesniških tonov in barv. Ni vsak muzikalen, nekateri so bolj, drugi manj. To velja tudi za čisto poezijo. V Březinovi poeziji je mnogo tega, kar je dostojno izobraženemu razumu: avtor je žel skozni največja dela človeškega duha in je prinesel s te poti mnogo gradiva za svoje pesmi. To so predvsem izjave mistikov, teorije filozofov, izsledki naravoslovcev. Toda to je le mrtvo kamenje, material za divno stavbo; čitatelj prisostvuje v vsaki pesmi intuitivni graditvi, gleda, kako prehaja gradivo v prekrasno katedralo, v dovršeno pesniško umetnino.

Zato Březina ni popularen in najbrž nikdar ne bo, toda njegove pesmi ne morejo izgubiti svoje dovršene vrednosti: nihče jim ne more ničesar vzeti in nihče dodati. Če bi bil Březina n. pr. Francoz, bi se o njem pisalo po vsem svetu, dasi bi ga ljudje prav tako malo brali. Kot Čeh je manj znan, vendar pa število prevodov v tuje jezike stalno raste.

Značilen je sklad med njegovim delom in osebnim življenjem. Za osebo izživete je temu človeku, ki je s svojim duhom objel kozmos, zadostoval kaj neznan format. Rad je živel v tišini, med revniki, skromnimi ljudmi; čislal je lepe knjige in z renesančno ljubeznostjo proučeval stara dela. Bil je globok prijatelj narave in prikupeu sa-

motar — duševni aristokrat, kot jih je želel demokratični Schopenhauer. Vabili so ga iz moravske tišine v Prago, hoteli so ga obustiti s častmi, obdati z gmotnimi dobrinami — vsemu se je odpovedal voljno in lahko. Lani je dobil prvo državno nagrado 100.000 Kč — vso je bil podelil za vstop in izstop pisateljeve. To, kar je bil, je postal in učitelj; krezoške zaklade znanja si je nabral z lastnim trudom in delom.

O Březini so pisali tudi nekateri slovenski poznavalci. Prevajali so ga: Fran Albrecht, Tine Debeljak, Igo Gruden in B. Borko, največ Albrecht.

Prof. Viktor Porzinski. Dne 22. t. m. je umrl v Varšavi znani primerjalni jezikoslovec, vseučilišni profesor V. K. Porzinski. Rodil se je na Ruskem, kjer je služil njegov oče, se šolal v Moskvi in tam do l. 1921 nadaljeval svoje znanstveno delovanje. Od l. 1903 je bil docent, profesor in slednjič prorektor v Moskvi. Šele leta 1922 se je preselil v Varšavo in pričel odni predavanja. Izmed pokojnikovih del so najbolj znana: »Primerjalna slovnica slovanskih jezikov«, »Zgodovina ruskega jezika« in razna dela o slovanskih ter baltičskih jezikih. Poseben uspeh je imel njegov »Uvod v primerjalno jezikoslovje«, ki je doživel od l. 1910 do sedaj štiri ruske in eno nemško izdajo. Predlanskim je obiskal prof. Porzinski kot vodja varšavskih visokošolcev tudi Ljubljano in si ogledal slovanski seminar naše univerze.

Teden največjega prometa in konzuma

velikonočni teden je pred durmi, doba najboljših trgovskih konjunktur v letu, ko je ob prerajajoči se pomladi razpoloženje za nakup vsakovrstnih potrebščin največje, Po vsem svetu je tako, da

odpira vrata trgovini in obrti

inserirat v novinah. V Sloveniji so pa najuspešnejše sredstvo reklame in propagande za trgovino, industrijo in obrt obcepriznani inserati »Jutra«.

Brez vsakega pritiska in le v zdravi svobodni trgovini so lansko leto dosegli »Jutrovi« oglas

število **63.200**

Stalno naraščanje »Jutrovih« oglasov v letošnjem letu, zlasti številnejši inserati inozemskih svetovnih tvrdk, ki znajo pravilno ceniti oglasno vrednost novin, so dokaz, da je »Jutro« postalo najvažnejši faktor pri posredovanju konzumnega prometa med Slovenci. Vse čita »Jutro«.

Kdor ima interes, da opozori za pomlad na svojo trdiko najširšo javnost, naj nikar ne zamudi ugodne prilike, da

takoj in še danes

sporoči Inseratnemu oddelku »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4, besedilo oglasa za veliko propagandno število »Jutra«, ki izide za velikonočne praznike že v soboto, dne 30. t. m. jutraj.

Domače vesti

Spominška svečanost za maršalom Fochom. V katoliški cerkvi v Beogradu se je večer dopoldne vršila spominška svečanost za pokojnim velikim francoskim maršalom Fochom, zmagovalcem v svetovni vojni. Službi božji so prisostvovali kralji, celokupna generaliteta z ministrskim predsednikom generalom Živkovićem na čelu, vsi člani vlade, ves diplomatski zbor in mnogobrojno občinstvo. Sredi je general Kalafatović predaval v radiu o pokojnikovem življenju in delovanju.

Iz »Uradnega lista«. »Uradni list« objavlja v 29. številki natečaj za sprejem gojencev v brodersko podoficirsko šolo, na kar opozarjamo zainteresirane.

Razpis službe občinskega tajnika. Razpis je natečaj za službo občinskega tajnika v Rabu na otoku istega imena v Dalmaciji. Prednost imajo oni, ki so večji občinski administrativci, ali so v obsegu služili ali še služijo v upravno-politični stroki in sicer v Dalmaciji ali Sloveniji. Prošnje naj se pošljejo občinski upravi v Rabu. Plača znaša 2000 do 3000 dinarjev mesečno. Stalnost v službi se pridobi po enoletnem neprekinjenem službovanju. Prosilci se morajo pisмено zavezati, da nastopijo službo v desetih dneh potem, ko prejmejo dekret.

Slovenska dišaka zadruga v Pragi se iskreno zahvaljuje svojim dobrotnikom, ki so pripomogli, da je božična nabiralna akcija tako dobro uspevala. Prav posebno pa se zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so prispevali z denarjem in želi vsem svojim dobrotnikom veselo Veliko noč ter se priporoča njihovi velikodušni naklonjenosti.

Srbohrvatska slovnica ameriškega poslanika. Ameriški poslanik v Beogradu g. Prince je sestavil slovnico z naslovom: »Praktična gramatika srpsko-hrvatskega jezika« in jo posvetil našemu kralju. C. poslanik Prince je odlično poznavalec slovniskih jezikov. Preden je stopil v diplomatsko službo, je bil eden najpriznanejših ameriških slavistov na univerzi Columbia. Posebej temeljito je študiral ruščino. Ko se je pripravil za poslaniško mesto v Beogradu, se je s posebno vno posvetil srbohrvatskemu, zadnja leta pa se zelo zanima tudi za slovenščino. Njegova slovnica obsega 200 strani je po sodbah strokovnjakov izvrstno delo, ki bo Angležem služilo kot najboljši pripomoček za učenje srbohrvatske, obenem pa je to najlepši spominček, ki si ga je mogel poslanik g. Prince zagotoviti med narodom, do katerega goji največje simpatije.

Izplačevanje učiteljskih plač dne 1. aprila. Vse finančne direktije so dobile nalogo, naj prejemke učiteljev dne 1. aprila izplačujejo po dosedanjem načinu. Postopek po novem pravilniku o računovodstveni službi se bo uveljavil šele s 1. majem letos.

Vsem absolventom in članom OGRA. Dne 19. t. m. se je vršil I. redni občni zbor Organizacije gradbeno-rokodelskih absolventov v Ljubljani. Po podanih poročilih funkcionarjev odbora, ki so bila izčrpna, je bilo razvidno, da je »OGRA« na pravi poti in da ji je bil glavni namen v ustanovnem letu, urediti si organizacijo tako, da bo odgovarjala potrebam absolventov in te tudi po možnosti zaposlila, odnosno posredovala glede njihovega zaposlenja. Namen organizacije je, da združi v svoj krog vse absolvente te šole in da jim še tudi po absolviranju nudi raznih pripomočkov, ki jih rabijo v praktičnem življenju svoj stroke, katerih si posameznik ne more nabaviti, kar pa je mogoče le v solidarnosti vseh članov. Enako »OGRA« po svojih močeh skuša izboljšati socialni položaj svojega članstva s tem, da zanj posreduje pri namestitvi itd. Tem potom pa tudi organizacija apelira na podjetja gradbene stroke, da se v zadevi potrebe strokovnih moči, kakor so polji, delovodje, nadzorniki itd., obračajo na naslov: Organizacija gradbeno-rokodelskih absolventov v Ljubljani, Jane-

žičeva cesta 12. Enako naj tudi člani pošiljajo dopise na navedeni naslov kakor tudi se nečlani, da se prijavijo, ker cilj je, kakor že omenjeno, važen za vse. Večji krog, več uspeha. — Odbor »OGRA«.

Usposobljenostni izpiti za slovensko stenografijo na srednjih in tem sorodnih šolah se bodo vršili v soboto 27. aprila v poslopiju velikega župana v Ljubljani. Pismeni izpit bo ob 9. ušni pa bo istega dne popoldne. Prošnje za pristup k izpitu naj se vložijo najkasneje do 16. aprila t. l. pri predsedniku izpraševalne komisije (g. Franu Novaku, gimnazijskemu ravnatelju v p. v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 10). Izpitna pristojbina znaša 250 dinarjev.

Izlet bosanskih kmetov na Gorenjsko. V petek je prišla v Lesce skupina seljakov iz Bihača, ki jo je vodil g. inž. Jeglič. Bosanske izletnike po Gorenjskem je spremljal kmetijski svetnik g. Trampuž. V račah so si najprej ogledali sirarski dom. Sprejel in pozdravil jih je župan g. Azman. Izletniki so se živo zanimali za izdelovanje sira, na županovemu domu so si ogledali postalo plemenskih meriascev — črnopasatih, potem postajo državnih žrebcev in bikov. Zelo so se zanimali tudi za rejo štajerskih kokoši, kakršne so videli na županovem vrtu. Potem so se vrnili v Lesce ter si ogledovali polja in kozoce. Raztolmačilo se jim je tudi delo malega gorenjskega kmeta in župan g. Azman jih je odpeljal še v tovarno nozavice, kjer jim je podjetnik g. Sušteršič razkazal vzorno urejeno pletilnico. Z avtobusom so se odpeljali proti Bledu, da bi se bolj spoznali gorenjsko življenje.

Za bedno ljudstvo v Liki. Blvši narodni poslanec Gjorgije Branković je predvečernim prispeval v Beograd in posetil merodajne faktorje ter jih opozoril na bedno stanje prebivalstva v Liki, kjer ljudje tudi še sedaj mnogo trpe zaradi snega in umirajo od gladi. Dr. Branković je interveniral na pristojnih mestih, naj se v Liki takoj prične z javnimi deli, pri katerih bi širokemu ljudstvu dobilo zaslužke.

Naši v Ameriki. Naši rojaki v Clevelandu so 3. t. m. slovesno obhajali petletnico tamošnjega slovenskega narodnega doma. Največja slovenska naselbina v Ameriki, ki šteje okrog 35.000 duš, si je z velikimi žrtvami zgradila to impozantno stavbo. — V Clevelandu so našli v njegovem stanovanju mrtvega Antona Marna. Zadušil se je s plinom. Pokojnik je bil rod iz vasi Bistrica pri St. Rupertu na Dolenjskem. V Clevelandu je bival 25 let.

Smrtina tramvajska nesreča se je pred sinoči pripetila na Ulici kralja Aleksandra v Beogradu. Uradnik ministrstva vojske in mornarice Zivorad Nikolić je hotel skočiti na tramvaj, ki se je začel premikati. Pri tem je padel in prišel pod kolesa, ki so mu odrezala obe nogi. Zadolbil je tudi težke notranje poškodbe, tako da je čez par minut umrl.

Strelni požar. Iz Brusnice na Dolenjskem nam pišejo. Dne 22. t. m. ob 3. popoldne je v vasi Brezje udarila strela v oreh posestnice vojne vdove Franciške Volčjakove. Strelni je po velji preskočila na kozolet in ga užgala. Sosedov sin Vovko je ogenj pogasil. Ako ne bi bilo dežja, bi gotovo pogorela vsa vas, ker je sapa odnesla goreč snop srame na sosedov, s slamo kriti hlev. Volčjakovi ni bilo doma. Isto noč je pogorela tudi kovačnica Tekstora ali Selhi pri Rabežu. Kako je ogenj nastal, ni znano.

O kulturni smole v Jugoslaviji. Ob Jadrani in okrog Gjevčijelje in Strumice v Južni Srbiji gojijo že od davno smoke. Od 3.200.000 drevce, ki rastejo pri nas, dobivamo letno 2000 vagonov izredno sladkih in okusnih smokev, ki pridejo preko Trsta ali Sušaka v promet. Smokvin sad predpisujejo razne farmakopeje in iz njih se pri nas že več let izdeluje znana zdravila spetjalite-

ta Figot-efikstr dr. Semelica. To je odlično in preiskušeno sredstvo za vse bolezni želodca in črev ter proti hemoroidom itd. Figot se dobiva v vseh lekarnah.

Dar gasilec. Rodbina Lah iz Loža daruje mesto venca na krsto pokojne ge. Marije Meden iz Begunj za gasilno društvo v Ložu 200 Din.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisra tovarna JOS. REICH.

Ciril Metodove podružnice in prijatelje CMD vjudno prosimo, da zberejo za piruhe kake prispevke, ter jih potom Ciril Metodove družbe naklonijo naši obmejni deci.

Krasne žalne plašče in obleke pripravila F. Lukič, Stritarjeva ulica. 479

KASELJ, PREHLAD, HRIPAVOST, PLJUČNE BOLEZNI sigurno zdravi Sirofen. Dobiva se v lekarnah. 357

Med prijatelji: Svetujem Vam draga gospa, da vzamete za pranje perila Schlichtov »RADION«. Pogledajte današnji oglas. 72

Za slepce daruje 300 Din rodbrina Milavec, Dolenjavas mesto cvetia na grob pok. ge. Marije Medenove. Begunje. 523

Moda
Oglejte si zadnje kreacije mode v tzi ložbah. P. Magdič, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 1929

Iz Ljubljane

Župan mesta Ljubljane je prejel sledečo zahvalo mesta Pariza: Zelo ginsten po brzojavki bratskega sočustvovanja, ki ga je vidihla občinskemu svetu ljubljanskemu smrt našega slavnega maršala Focha. Vam v imenu Pariza izražam najtoplejšo zahvalo — Lemarcen, predsednik občinskega sveta pariškega.

Pogreb dr. Frana Papeža. Včeraj ob 16 je bil pokopan najstarejši slovenski odvetnik dr. Fran Papež. Izpred hiše žalosti se je razvil žalni sprevod. Pogreba so se udeležili poleg žalujočih članov rodbine, mnogih prijateljev in stanovskih tovarišev tudi komisar občinskega odbora dr. Marko Natlačen župan dr. Dinko Puc in predsednik višjega deželnega sodišča dr. Rogina. Korporativno so se pogreba udeležili tudi odvetniki z funkcijonarji odbora odvetniške zbornice.

Iz gledališke pisarne. Straussova opera »Salome« se poje prvokrat drevi ob pol 20. Dirigira kapelnik g. Stritof. V glavnih vlogah: ga Thierryjeva, gg. Primožič, Bettet, Banovec, Kovač in Rumpelj ter ga Stagarjeva, ki nastopi v vlogi Herodijerke prvič na našem odru. Poleg Salome bo tudi balet »Pred vratmi večnosti«, misterij v enem dejanju, napisan po skandinavski legendi. Glasbo je komponiral Jean Sibelius, koreografijo pa je napravil ljubljanski baletni mojster g. Golovin. V baletu nastopijo: kot čisti duši: gna Moharjeva in g. Golovin, kot duše trpečih gne Smerkoljeva, Jančarjeva in Jakšetova, Hronoš je g. Mencin. Poleg tega sodeluje ostali baletni in pa operni ženski zbor. Balet dirigira g. kapelnik Stritof. Predstava bo za premierski abonma. — Vstopnice za pastionsko igr »INRI« se dobe vsak dan pri dnevnih blagajni v opernem gledališču. Rezervirajo se lahko tudi pisмено ali telefonično (tel. št. 2306). Opozarjamo občinstvo, da se pred predstavo dobe vedno še vstopnice pri blagajni v dramskem gledališču.

Popis živine. Prejeli smo: Vse lastnike konj, mežgov, oslov in volov na ozemlju mestne občine ljubljanske opozarjamo, da morajo vso svojo, nad 3 leta staro živino takoj, najkasneje pa do 5. aprila 1929. nanovo prijaviti mestnemu vojaškemu uradu na Ambroževem trgu 7-11, soba 1. Za uvo živino, ki je vojaško že bila pregledana, naj prinese s seboj volni stočni list. Kdor bi zamudil, ali celo opustil zgleditve, bo strogo kaznovan.

Pevski zbor Glasbene Matice. Danes, v sredo, točno ob 20. važna vaja mešnega zbora! Pridite vsi! Odbor.

Smrtina kosa. V ponedeljek je umrla g. Helena Maroltova. K večnemu počitku jo položijo danes ob 16. na pokopališču pri Devici Mariji v Polju. — Včeraj pa je podlegel dolgi težki bolezni g. Jožef Jeglič, orožniški stražmojster v pok. Njegov pogreb bo jutri ob pol 15. na pokopališču pri Sv. Križu. — Pokojnikoma blag spomin, rodbinam iskreno sožalje.

Razstava ročnih del za Barcelono na Drž. osrednjem zavodu za ženski domači obrt v Ljubljani Turjaški trg 4-I, se nadaljša zaradi velikega zanimanja do četrtika.

Izgradil sem v ponedeljek zvečer od Vodnikovnega trga ob cestni železnici do Prešernove ulice važno pismo, naslovljeno na Franz Pereson, Wien III. Najditejla prosim, da odda pismo proti nagradi v oglasnem oddelku »Jutra«. Če ga je pa dočel, ki ga je našel, sam oddal v poštni nabiralnik, naj javi to tudi v oglasnem oddelku »Jutra«.

Lepotno grmlje, ciprese, borovce, smreke, nizke in visoke vrtnice, pelargonije itd. priporoča Anton Bajec, Ljubljana, vrtnarja, Tržaška cesta 34 — trgovina Pod Trančo, telefon 3222. 89

Neroden obisk. Trgovca Emila je pred dnevi obiskala na njegovem stanovanju v Einspeljerjevi ulici neka znanca. Za to je zvedela njegova ločena žena, ki je slučajno ugotovila, da je dotična žena odnesla možu zavarovalno polico zavarovalnice »Dunav« glasečo se na 100.000 Din. Dognala je dalje, da je odnesla še neko drugo polico ter razno korespondenco. Žensko je policija izsledila in jo prisilila, da je vrnila vse odnešene stvari. Proti njej je uvedeno tudi sodno postopanje.

Ukrajeno kolo. Sezila tatov koles se je že pričela. Komaj smo dobili pomlad, pa je prijavljenih na policiji že okrog 7 zavednih tatvin, izvršenih v mestu. Včeraj dopoldne je neznan tat odpeljal 1500 Din

Živi mrtvec

Remek delo ruskih Hudožestvenikov v filmu po istoimenski Tolstojevi dram. Prvi veliki originalni sovjetski film. Režija: Fedor Ocep. V glavni vlogi V. Pudovkin.

Pride v kino »Dvor«.

Remek delo ruskih Hudožestvenikov v filmu po istoimenski Tolstojevi dram. Prvi veliki originalni sovjetski film. Režija: Fedor Ocep. V glavni vlogi V. Pudovkin.

u— Vsaka dobro oblečena dama nosi nedrčke in gumipase od tvrdke Adela Besednik Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 496

u— Društvo učiteljic v Ljubljani bo imelo občni zbor v četrtek 28. aprila ob 9. dopoldne na šentjakovski šoli. Dnevni red: 1.) Društvena poročila. 2.) Volite častnih članic. 3.) Predavanje prof. Minke Skabernetove: »Pedagoški teden na Dunaju«. 4.) Slučajnosti Vabimo prisrčno in pozivljamo vse tovarišice, da pokažejo zanimanje za razvoj društva, ki deluje že 30 let za povzdigo našega kulturnega in gmetnega položaja. 424

Plašči

modeli

zadnje pomladanske novosti Dunaja in Pariza za dame v sijajni izbiri pri tvrdki FR. LUKIČ, Stritarjeva ulica.

Vsakovrstne ure, latinske in srebrnina po nizki ceni pri

L. Vilhar, urar

Ljubljana
Sv. Petra cesta št. 36

Čudovite uspehe dosežete z LIKER-ESENCI, ki so pripravljeni za domačo izdelavo najfinejših likerjev ter najboljšega ruma.

V zalogi tudi najboljši spirit.

Dobite jih v drogeriji A. KANC sinova, Židovska ulica 1. 4084a

POZOR! Kdor boče sobno slikarilo po najmodernejših vzorcih in prvovrstno izvršitev, se bo oglašil le pri L. MARTINCU (gref F. Ka. Staré). Narodila sprejema Poljanska cesta št. 20 ali pa Sodna ulica št. 20. — Cene solidne.

Ordinirati je začel v Gosposki ulici 23 v Mariboru, v hiši Spodnještajerske ljudske posojilnice zdravnik

Dr. Alfonz Wankmüller

Ordinacije ob delavnikih od 7. — 8. predpoldan in od 17. do 18. ure popold. Ob nedeljah in praznikih od 10. — pol 12. ure. 4168

Lovci pozor!

V Sietni zakup se odda lov Na STOLU na javni dražbi dne 7. aprila t. l. ob 4. popoldne pri načelniku v Mostah 21, postaja Žirovnica. Dražbeni pogoji na vpogled istotam. 4071

Za gospodarski odsek Moste-Žirovnica:

FRANC NOČ, načelnik.

LAK ZA NOHTE

in tekočino za odstranitev laka na dng samo v drogeriji A. Kanc sinova, Ljubljana, Židovska u. 1

Velikonočna prodaja

15—30 % popusta

Stofe za moške obleke, zgotovljene obleke, perilo, čepice, klobuke, samovoznice nozavice itd pri

ANTON PRESKER,
Ljubljana, Sv. Petra c. 14.

JUSTA i GRLO

Dr. A. Wanda D.D. Anacot

so najlažja pot, po kateri klice bolezni pridejo v naše telo. V kavarni se zaradi tega najlažje obranite nahoda, influence in bolezni grla uporabljajoč redno

Anacot - pastilje Dra Wandera

Dobe se v vseh lekarnah. Čuvajte se preparatov, ki v poslednjem času imitirajo povsod poznane ANACOT-pastilje.

Ker je kino jutri, petek in soboto vsled Velikega tedna in vsled velikih priprav za prvi veliki sovjetski film »Živi mrtvec«

zaprt, samo še danes

„Pat in Patachon na morju“

Ob 4., 7., 8., 9. Kino »Dvor«.
Telefon 2730

Iz Maribora

Mariborska redakcija »Jutra« ima telefon številko 440

a— Občni zbor zveze agrarnih zajednic za mariborsko oblast se je vršil v nedeljo v Narodnem domu v Mariboru. Skupščine se je udeležilo 23 delegatov, ki so zastopali 11 članic. Doslej so obstajale take organizacije večinoma v Prekmurju, v poslednjem času pa se prijavljajo v registracijo pri sodišču številne nove agrarne zajednice tudi iz drugih krajev mariborske oblasti. Za predsednika zveze je bil ponovno izvoljen kolonist g. Ivan Marušič z Benice pri Dolnji Lendavi.

Mariborsko gledališče pripravlja znano Leharjevo opereto Grof Luksemburški in nad vse zabavno burko Charlejeva tetka, v kateri bo gostoval g. Daneš, ki je dosegel pred leti s to vlogo na ljubljanskem odru velik uspeh, kot lani z mariborskim Svejkom.

Pokvarljene poti. Že lani je neki dovtipnež klical na pomoč sv. Krištofa, ki bi naj prenašal številne pasante čez močvirnato blatno pot pri železniški čepki na meji med Mariborom in Studenci. Tudi letos ni nič bolje. Železniška uprava, ki ima menda v skrbi ta prehodni košček, naj bi se usmislila tudi tega prehoda in navozila nekaj samokolne gramozu, kakor je to storila na gornji poti pred stopnicami. — Pot za Dravo v Studence ima vse polno dokaj nepriljubljenih in nevarnih lukenj. Padci pasantov k sreči brez večjih nesreč so zelo pogosti. Da se en pripeti kakšna hušja nezgoda, naj bi studenška občina ali morda mlado studenško opeševalno društvo dalo pravočasno poravnati to neprestano zasledeno pot.

Prijet tihotapec. Na glavnem kolodvoru so prijeli finančni organi Petra G. iz Zagreba ki je v Mariboru prevzel 14 kg saharina z namenom, da ga odpremi v Zagreb. Dohodastveno sodišče ga je obsodilo na 300.000 Din globe. Ker tihotapec ne more plačati bo odslužil visoko zlobo z enoletnim zapornom.

Izsiljevanje. Neka mariborska tvrdka je prejela zaporedoma več anonimnih pism, v katerih je avtor zahteval 25.000 Din in grozil, da bo drugače trdiko ovadil zaradi neklih prestopkov. Ker trgovec ni reagiral na ponovne pretnje, se je pri njem zglasila neka dama, da izšli v pismih zahtevano vsoto. Trgovec jo je ovadil policiji, ki jo je aretirala in zaslila. Dama se zagovarja, da je storila le nekemu neznanu uslugi. Zadevo bo razčistilo sodišče.

Onemogel je ob 17. na Aleksandrovi cesti 58 letni Jakob Bernhard in se zgrudil pred policijsko stražnico na tla. Prepeljali so ga z rešilnim avtomobilom v bolnico.

Zastrupila se je včeraj popoldne 26 letna Mila Peklarjeva, stanujoča na Ptuški cesti št. 6. Pomotoma je zavžila večjo količino izola. Takoj so jo prepeljali z rešilnim avtomobilom v bolnico, kjer so ji izpraznili želodec. Zastrupljenka je izven nevarnosti.

Iz Celja

Celjska redakcija »Jutra« ima telefon številko 190, ponoči v nučnih zadevah št. 191.

Smrtina kosa. V javni bolnici je umrl 22. t. m. 38-letni krojač Ivan Spanželj iz Dola pri Hrastniku. Dne 23. t. m. je umrl v Zavodni pri Celju 1-mesečni sin mesarskega mojstra Božidar Leskovšek. Dne 24. t. m. so pa umrli v javni bolnici 19-letni tovarniški delavec Karel Pritekel iz Zvodna v teharski občini, 1-letni Friderik Dremel, sin premikača iz Loke pri Zidanem mostu, ki je umrl na posledicah težkih opeklin in 69-letni Franc Kespres, brezposelni delavec iz okolice St. Jurja ob tužni železnici. Včeraj pa je umrl v bolnici 50-letni Mihael Selčič iz Jurklostra.

Prijave radi prestopkov cestnopolcijskega reda se množe. Že večkrat smo poročali, da je pričela policija nekateri bolj paziti na kršitelje cestnopolcijskega reda in avtomobilskih predpisov. Tekom včerajšnjega dneva so bile vložene nadalje 3 ovadbe. Zadnji čas je že bil, da se jo stoplo na prste nekaterim preobestnim kočesarjem in voznikom.

Kdo je izgubil železo? Pred dnevi smo poročali, da je našel službučoli policijski stražnik Pegan na Glavni cesti v Ljubljani 4 velike kose novega železa, težke 54 kilogramov. Ker se doslej na policijski lastnik še ni zgledil, poziva policija lastnika, da se čimprej javi in odprene železo.

Nočna preletiska zgodba. Na Marjlin praznik zvečer je bil aretiran v Prešernovi ulici 33-letni delavec Rajko z Brega pri Celju, ker je v pijanosti napadel na Slomškovem trgu 17-letnega Tinčka z Brega in ga krepko pritiskal s svojo močno desnico preko glave. Tinček jo je umrl korakov popihal proti domu. Rajko mu je pa baje sledil z odprtim nožem in venomer zatirjal.

da mora Tinčku na vsak način izpustiti čreva. Izkazalo se je, da vsa stvar ni bila tako tragična in je bil Rajko po iztreženju izpuščen domov, Tinček pa je tudi obdržal svoja čreva na pravem mestu in se mu razen majhnega strahu ni pripetilo nič hujšega.

Lak za slamnike

v vseh barvah dobite v drogeriji Kanc. Židovska ulica št. 1. 4083a

Vsak nai ve

da kupi moško, fantovsko ali dečjo obleko najboljše in najceneje pri tvdk

Josip Ivančič

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 7

Lasni izdelki: Ne zamudite: Ogledajte si zalogo in cene!

Iz Trbovelj

Umrl je v pretečenem četrtku v Hrašniku v lepi moški dobi 52 let g. Matija Slokan, bivši šihmajster obrata Ojstroj, sedaj obratovodja rudnika Mursko Središče. Pokopali so ga v soboto popoldne na pokopališču na Dolu pri Hrašniku. Kako priljubljen in spoštovan je bil blagopojni pri Hrašničanih in posebno pri rudarjih, akoravno že ni bil nekaj let v Hrašniku, je pokazala mnogobrojna udeležba pri pogrebu. Na zadnji poti so ga spremljali zastopniki rudnikov Hrašnik in Mursko Središče, veliko število bivših hrašniških tovarišev, paznikov ter rudarjev, zastopniki Sokola in Glasbenega društva, ki jima je bil za čas bivanja v Hrašniku velik dobrotnik. Hrašniško-dolski pevci so mu zapeli v slovo tri v srce segajoče žalostinke v Hrašniku, pri dolski cerkvi in na pokopališču. Rudniška godba mu je vso pot svirala turbo žalostinke. Za blagopojnim plaka neulotljiva sopraga s sedmimi neprekrljenimi otroki. G. Slokanu bodo ohranili Hrašničani in Murskosrediščani v najlepšem spominu.

Zahvala. Gospa Ana Slokan se iskreno zahvaljuje vsem, ki so spremljali njenega pokojnega sopraga na zadnji poti, vsem darovalcem vencev in cvetja in vsem, ki so kakorkoli skušali olajšati težko bol. Zlasti se zahvaljuje rud. vodstvom in Hrašniku in Murskem Središču, predvsem g. ravnatelju ing. Drobču v Hrašniku in g. ravnatelju Vargazonu v Murskem Središču za dobrohotno naklonjenost, Glasbenemu društvu pod vodstvom g. Čandra in g. L. Hofbauerja, društvu rudniških nameščenecv in deputaciji rudarjev.

Iz Litije

K vlogu v Vivodovo prodajalno. Orožništvo se je posrečilo izslediti vlogu v osebi 21letnega pekovega pomočnika Adolfa Pintarja, doma iz Rogoze pri Mariboru. Prijeli so ga 23. t. m. v Sp. Polskavi. Sprva je tajil; po hišni preiskavi, ki je imela popoln uspeh, pa je vse priznal. Dobili so pri njemu še velik del pokradenega blaga in vso gotovino. Pintar, ki je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine, se nahaja sedaj v zaporu v Laškem.

Z Jesenic

Občni zbor jeseniške podružnice SPD se je vršil v nedeljo popoldne ob zelo lepi udeležbi članstva v salonu restavracije pri Mesarju. Načelnik podružnice gospod Ivan Setine je toplo pozdravil vse navzoče, zlasti še nadzornika podružnice SPD g. dr. Senjorja iz Maribora. Tajnik g. Kosmač je poročal, da je imel odbor v minulem letu 8 sej; došlo je 47. odposlanih pa je bilo 64 dopisov. Podružnica šteje 300 članov. Iz poročila blaginjske gospoda Bohinca je razvidno, da je bilo v minulem letu 15.401 Din dohodkov in 5.519 Din izdatkov, čistega prebitka torej 9.882 Din. Po soglasju sprejeti razrešeni so se vnele obširna debata zaradi nameravane gradnje planinske koče na Ročici. Načelnik Setine je obširno poročal o pripravljanih delih odbora, ki ima mnogo volje, da se gradi koča na tej izredno privlačni turistični postojanki. V debato je ponovno posegel g. dr. Senjor, ki je podal navzočim nasvete, kako zbirati sredstva za gradnjo planinskih koč ter je v daljših izjavah izrazil razmerje med podružnicami in osrednjim vodstvom SPD v Ljubljani. Po slučajnostih je načelnik podružnice g. Setine pozival navzoče k intenzivnemu delu v prid dograditve koče ter zaključil lepo uspešni občni zbor.

Smrtina žetev. Po dolgi in mučni bolezni je v nedeljo v 42. letu umrla gospa Jozefa Ferčej, sopraga g. Matevca Ferčaja, tov. predelavca na Savi. Zalujočemu soprogu je zapustila večje število otrok. Blag spomin pokojnici, težko prizadetim preostalom našemu sožalje!

Iz Ljutomera

Kolo jugoslov. sester si je izbralo za predsednico s. Trstenjakovo, njena namestnica je s. Zemljčeva, tajnica s. Banhartova, blag. pa s. Stoparjeva. Na cvetno nedeljo bodo sestre prodajale oljke in prid revni deci.

Olepevalno društvo si je na svojem običnem zboru izvolilo nov odbor: pred Josip Zagar, podpred. Pero Veselič, tajnik Sonenwald in blaginjak Franc Zitek. Teško leto namerava društvo ograditi vse.

kopališče ter postaviti nekaj klopi, med drugimi tudi v Veseličevem parku. Pereče je vprašanje kopališnega mojstra, ker se je dosedanjemu odsejil.

Izvoz lesa. Na kolodvoru se kopičijo skladi raznega lesa, orhovine, črešnjevine, hrastovine itd., ki čakajo na izvoz v inozemstvo. Razni nakupovalci pa kupujejo tudi manj gođen les, n. pr. orhovino in bati se je, da bodo orehi s časom izginili iz naših krajev, kakor se je tudi hrast, je že zelo zredčilo. Denarna kriza je velika in ugodne cene zapeljujejo našega kmeta, da seka ostanke nekdanjih lepih govodov.

Sport

Sportni drobci

Zabeležiti moramo še nekaj domačih nogometnih rezultatov. Prvenstvena tekma v Trbovljah med SK Amateur in SK Trbovlje je prinesla zasluzeno zmago Amateuru s 3 : 0 (2 : 0). V ponedeljek je Ilirija v prijateljski tekmi porazila Hermes s 3 : 2, marljivi juniorji Ilirije pa so premagali rezervno Svobodo s 4 : 0.

Dunajski Rapid je, kakor smo že včeraj med brzojavkami poročali, v Budimpešti dosegel na praznik v ponedeljek lep uspeh. Proti Hungariji je igral neodločeno z 0 : 0. Dunajčani so bili večnoma v premoči. V Rapidovem moštvu je igral na desnem krilu Mika Babić od Grandjanskoga Kritika pravi, da se precej časa ni znašel, da pa je potem pošiljal zelo lepe centre.

Pri pariški šestdesetni kolesarski dirki je zmagal proti pričakovanju francoski par Raynaud-Dayen s 3441 km.

Pri cross country teku narodov, ki se je v soboto vršil v Parizu, je zmagala Francija z 31 točkami pred Anglijo (74) in Španijo. Kot poedinec je prišel kot prvi na cilj, Anglež Cotterell v času 42:46.2. Startali so tekači desetih narodov.

Še nekaj o cross country teku v Zagrebu

Staba organizacija.

Zagrebaški listi prinašajo zadnje dni zelo izčrpana poročila o nedeljskem cross country tekmovanju za prvenstvo države in omenjajo zlasti homogeno in izredno močno moštvo Ilirije, ki si je priborilo naslov državnega prvaka in s tem znova utrdilo dober sloves, ki ga uživajo naši atleti v državi. Boj je bil izredno oster, do zadnje faze zanimiv in neodločen in listi poročajo, da gledalci že dolgo niso videli takega teka.

Tekmovanje se ni vršilo, kot običajno, v Maksimiru, ampak po igrišču v Čermomeru, slično kot cross country Ilirije. Na startu je bilo okoli 40 atletov; Ilirija je nastopila v postavi Sporn, Kumer II, Senčur, Tinta, Banovec, Hladnik, Vidmar. Tempo je bil takoj od začetka zelo oster in so vodstvo prevzele v grupi Zagrebčani Predanić, Kumer I, Zemljak in Beograščani St. anović. Ilirijani so tekli s početka previdno in strnjeno. Po drugem km pa se je pognal Sporn naprej in bil kmalu kakih 50 m pred vsemi. Tako je šlo do 4 km, ko so Zagrebčani izprevideli, da Sporna ne smejo podcenjevati. Najprej se je pognal za njim Zemljak. Sporn je tempo povečal, Zemljak teka ni vzdržal in je zaostal. Kot drugi je poizkusil svojo srečo naš znan internacionalac Stefanović, pa tudi on ni mogel vzdržati izredno vztrajnega in odpornega Sporna, ki je tempo vedno bolj povečeval; pri 8 km je bil že 200 m pred vsemi in zdelo se je, da ga ni mogoče več ujeti; tedaj pa je Sporn predzadnjo rundo, mesto da bi je tekel preko igrišča, tekel naprej po tekalniški, ker na to ni bil opozorjen in tako je mogel Predanić pridobiti okoli 150 m, naker je iznenadenega Sporna v finalu prehitel za 8 m. Sporn pa je kljub temu pokazal, da je danes sigurno najmočnejši tekač na dolge proge v državi in moramo od njega pričakovati še mnogo. Drugo iznenadenje nam je pripravil mladi Kumer, ki je prehitel svojega starejšega brata, ki starta za Marathon in ki je veljal poleg Predanića in Stefanovića za favorita. Tudi on je pokazal od lanskega leta izreden napredek. Kakih 50 m za njim sta šla skozi cilj Senčur in Tinta in s tem Iliriji zagurala visoko zmago; do tedaj ostali klubi niso imeli skozi cilj niti po dva tekača. Omeniti bi bilo dalje tudi, da je Ilirijansko moštvo edino, ki je pri teku skozi cilj kompletno. Ilirija si je s tem priborila srebrni kip tekača, darilo beograjske firme Urošević in Tanasković.

Organizacija tekmovanja je bila zelo slaba; na igrišču ni bilo niti garderobe niti vode. Kontrole so bile zelo slabe in niso opravljale svojega posla točno. Pri tem so bili prizadeti posebno Ilirijci; Sporn ni bil opozorjen, da more teči predzadnjo rundo preko igrišča, na zelo čuden način se je plasiral tudi Bančić Jugoslavija. Vsi štirje naši tekači so ga prehiteli za celo rundo (800 m), kontrola pa tega ni opazila in mu je prisodila 4. mesto. Proti odločitvam jurijske je bilo zlasti od strani Jugoslavije (Beograd) vloženih nekaj protestov, ki pa rezultata seveda ne bodo izpremenili. Zeleti pa bi bilo, da se tudi cross country tekmovanje prenese za eno leto drugam. Tudi v Ljubljani in Beogradu je lahka atletika razvita tako, da Zagreb vsaj dosega in so posebno mitingi v Ljubljani dosedaj pokazali vedno boljše organizacijo kot v Zagrebu.

SK Svoboda. Danes v sredo članski sestanek v prostorih Svobode ob 19.30. obvezen za vse igralce. — Načelnik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 15. dalje trening I. moštva. — Načelnik.

Gospodarstvo

Naša zunanja trgovina v januarju

Passivnost znaša 135 milijonov Din.

Generalna direkcija carin je izdala statistiko našega uvoza v januarju in nam je sedaj mogoče pregledati razvoj naše trgovinske bilance v prvem mesecu t. l. V januarju smo uvozili 93.292 ton (v januarju 1928 82.365 ton) v vrednosti 560.7 milijona Din (591.9 milijona Din). Po količini se je naš uvoz napram januarju pr. l. sicer povečal za 13.3 %, po vrednosti pa je nazadoval za 30.9 milijona Din ali 5.2 %. Navzlic nazadovanju uvoza pa je bila naša trgovinska bilanca v januarju hudo pasivna. Kakor smo že svoječasno poročali, smo v januarju izvozili le za 425.7 milijona Din, zato je bila naša trgovinska bilanca v tem mesecu pasivna za 135 milijonov Din (v decembru je znašala pasivnost 52.8 milijona Din, v novembru pa 64.5 milijona Din).

Glavni predmeti našega uvoza v januarju so bili: sirov bombaž (18.3 milijona Din), bombažno predivo (50.7), bombažne tkanine (59.1), železo, nepredelano in polizdelki (7.7), železna pločevina (7.2), travnice in železniški material (17.8), razni izdelki železa (22.1), ovčja volna (5.4), volneno predivo (5.7), volnene tkanine (24.8), avilene tkanine (11.2), svileno predivo (4.8), petrolej (4.0), sirova nafta (8.0), sirove kože (8.8), čevlji (2.7), kava (19.6), riž (13.2), premog (9.7), rastlinska olja (4.5), oljno seme in razno drugo seme (16.4), vreče (6.0), limone in pomaranče (5.0), stroji in aparati (67.5), elektrotehnični predmeti (14.4), prevozna sredstva (9.4), tiskarski papir (8.2).

Napram uvozu v januar. pr. l. je nazadoval zlasti uvoz travnice in železnega materiala (od 40.7 na 17.8 milijona Din), dočim se je uvoz strojev znatno dvignil (od 30.4 na 67.5). Uvoz bombažnih tkanin in bombažnega ter volnenega prediva ne kaže napram lani znatnejših sprememb. Močno pa se je zmanjšal uvoz sirovih kož (od 51.4 na 8.8), deloma tudi uvoz prevoznih sredstev (od 14.0 na 9.4), dočim se je uvoz premoga zaradi hude zime nekoliko povečal.

Rekordna produkcija slovenskih premogovnikov v januarju

Kakor je bilo glede na veliko pomanjkanje premoga v početku leta pričakovati, so slovenski premogovniki v januarju dosegli glede produkcije dosedaj še nikoli dosežen rekord. V vseh slovenskih premogovnikih je bilo v januarju nakopanih 202.269 ton premoga napram 187.482 tonam v decembru in 196.497 tonam v novembru. Napram produkciji v januarju preteklega leta, ki je znašala 190.166 ton, je bila produkcija v januarju t. l. za 12.103 tone večja, napram januarju 1927 pa znaša višek celo 29.161 ton.

Skupna oddaja premoga je bila nekoliko manjša kakor produkcija in je znašala 192 tisoč 501 tona. Zato so se zaloge, ki so koncem preteklega leta dosegle izredno nizko stanje 31.261 ton, povečale na 41.028 ton. V januarju so premogovniki oddali: železnice 95.002 tone (v decembru 87.602), brodarstvo 418 ton (186), industriji 57.393 ton (66.264), raznim strankam 20.847 ton (17.686), sami so porabili 14.571 ton (11.924). Izvozili pa so 4270 ton (4782). Znatno se je povečala oddaja železnicam, deloma tudi privatnim strankam, dočim je bila oddaja industriji nekoliko manjša.

Povprečno število zaposlenih delavcev se je ponovno dvignilo od 9.376 v decembru na 9.752 v januarju. V ostalem je bilo zaposlenih 263 uradnikov (249) in 248 paznikov (248).

Ameriško - italijanski kapital in banka Blair in Co. Iz Newyorka poročajo o važni bančni transakciji, s katero je prišlo do najožje zveze med banko Blair in Co. in Bank of America. Bank of America je prevzela velik paket delnic banke Blair in Co., nasprotno pa je banka Blair in Co. prevzela delnice Bank of America, ki snada s svojim emisijamskim institutom Bankamerica Corp. v mogočno ameriško - italijansko bančno skupino pod vodstvom A. P. Gianinija. Ta ameriško - italijanska bančna skupina ima za preko 1 milijardo dolarjevektiv. Gianini ostane dalje predsednik Bank of America. Dosedanji predsednik banke Blair in Co. pa postane predsednik imenovane emisijanskega zavoda Bankamerica Corp. = Državna hipotekarna banka je do 1. maja 1929 ukinila sprejemanje prošelj za hipotekarna posojila. Od 1. maja 1929 dalje bo navedeni zavod zopet redno sprejemal prošnje.

V trgovinski register so se vpisale naslednje družbe z omejeno zavezo: Arkol, družba z o. z. v Ljubljani, produkcija in razpečevanje kemijskih proizvodov za industrijske svrhe (poslovodja V. I. Arko, Zagreb; osnovna glavnica 200.000 Din); Motors Sales central, garaža in avtomobilska prometna družba z o. z. v Mariboru (poslov. Pelikan Roman, Maribor; osn. glavnica 100.000 Din); Čiče, izdelovanje čipk, družba z o. z. v Tacnu pri Ljubljani (poslov. Osenar Antop, Ljubljana; osn. glav. 40.000 Din); Imporex, import-eksport, družba z o. z. v Mariboru (poslov. Pibrovec Hermann in Leopold Šek Fr. Maribor; osn. gl. 30.000 Din); Vičica, dentalna kompanija, družba z o. z. v Ljubljani, trgovina z zobnozdravnimi in zobnotehničnimi predmeti (poslov. Srečko Vršič, Ljubljana; osn. glavnica 5000 Din); Trgovska in gospodarska družba z o. z. v Ljubljani (poslov. Jernej Pintar in Rud. Gulič, Ljubljana; osn. gl. 10.000 Din); I. Petrič in Co., družba z o. z., prodajanje in razpošiljanje tekstilnega blaga (poslov. Iv. Petrič, Ljubljana; osn. glavnica 10.000 Din).

Dobave. Strojni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 28. t. m. ponudbe glede dobave 5 kg voščeničev sveč, 1000 kg loja, 22 kg mazilnega mila, 2150 komadov vodokaznih in gledalnih etekel, 260 komadov prozornih šip, ca. 1000 kg žičnikov, 1600 kg mrež za dimnice in pepelnice, 1200 kg peresnega jekla in 20 ton bukovega oglja; prometno - komercialni oddelek pa do 29. t. m. ponudbe glede dobave elektromaterijala (pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih). Delavnica dr. Konkrus je razglašena o imovinski trdki = Premogokopna družba Belokrajina v Črnomlju (prvi zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Novem mestu 6. aprila, oglasitveni rok do 25. aprila, ugotovitveni narok 11. maja).

Borze

26. marca.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet izredno velik. Samo v devizi na

„Moje stanovanje se kar blešči od snage,“

pravi mlada gospa Mica. „RADION mi olajšuje delo, ker pere ne samo perilo, ampak tudi stopnice, vrata in tla. Vse to čisti RADION brez truda in hitro.“

Varuje perilo!

Newyork je znašal skoro 3 milijone Din, v devizi na London pa poldrugi milijon Din. Vso potrebo razen v Trstu je krila Narodna banka. Tečaj deviz so večnoma nekoliko popustili, kar je v zvezi z okrepitvijo švicarskega franka. Ker je tečaj devize na Curih ostal nespremenjen, so morali tečaj ostalih deviz nazadovati, in sicer devize na London od 276.53 (v petek) na 276.42, deviza na Newyork od 56.85 na 56.83, deviza na Berlin od 13.515 na 13.51 in deviza na Trst od 298.20 na 298.15.

Na zagrebškem efektinem tržišču so tečajni Vojne skode ostali v glavnem nespremenjeni. Pri slabem prometu se je za aranžma trgovala po 423, za april po 428 in za maj po 432. Investicijsko posojilo je bilo zaključeno po 87. Med bančnimi vrednotami so bili zaključki v Unionbanki po 53 in 56.50, v Kreditni po 98, v Zemaljski po 141 in v Jugobanki po 94. Narodna banka je dalje čvrsta ter je povpraševanje po 7200 denar brez blaga. Povpraševanje je bilo tudi po Srpski banki po tečaju 158 denar. Poljedelska banka notira po odbitku kupona (2 Din) 15.50 do 16. Med industrijskimi vrednotami se je Trboveljska trgovala po 470 za promptno dobavo in po istem tečaju tudi za december. Dalje so bili zaključki v Sečeranu v 450, v Jadranski plovitvi po 680 in v Unionu (Osijek) po 177. Danica notira po odbitku kupona (10 Din) 145 — 155, Drava pa se brez kupona (14 Din) nudi po 436.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22.825, Berlin 13.495—13.525 (13.51), Bruselj 7.9095, Budimpešta 9.93, Curih 109.4—109.4 (109.95), Dunaj 8.0082, London 276.02—276.82 (276.42), Newyork 56.73—56.93 (56.83), Pariz 222.60, Praga 168.37—169.17 (168.77), Trst 297.15—299.15 (298.15).

Zagreb. Dunaj 7.9932 — 8.0232, Berlin 13.495—13.525, Budimpešta 9.915 — 9.945, Bukarešta 33.65 — 34.55, London 276.019 do 276.819, Milan 297.14 — 299.14, Newyork 56.73 — 56.93, Pariz 221.60 — 223.60, Praga 168.37 — 169.17, Curih 109.4 — 109.4.

Curih. Zagreb 9.1275, Pariz 20.3125, London 25.222, Newyork 51.576, Milan 27.221, Praga 15.395, Dunaj 73.04, Budimpešta 90.575, Berlin 123.275, Bruselj 72.175, Amsterdam 208.30, Varšava 58.30, Bukarešta 8.10, Solija 8.752.

Dunaj. Beograd 12.4725 — 12.5125, Berlin 168.47 — 168.97, London 34.6875—34.56875, Milan 37.1950 — 37.2950, Newyork 709.95 do 712.45, Pariz 27.75 — 27.85, Praga 21.02375 do 21.10375, Curih 136.65 — 137.15, dinarji 12.41 — 12.47.

Efekti.

Ljubljana. Celjska 155 den., Ljubljanska Kreditna 127 den., Prašedionca 850 den., Kreditni zavod 170 den., Veveče 120 den., Ruše 240—250, Stavnica 50 den., Sešir 105 denar.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 424 — 425, kasa 424 — 425, za april 428 — 429, za maj 430 — 433, za december 457 — 461, Investicijsko 87 — 87.50, agrarne 54.5 — 55; bančne vrednote: Prašedionca 850 den., Unionbanka 56 — 57, Kreditna 93 — 94, Zemaljska 140 — 141.5, Jugo 94 — 95, Poljo 15.5 — 16, Narodna 7200, Srpska 158 den., Hrvatska 50 den.; industrijske vrednote: Gutmanca 205 den., Slavski 101 den., Slavonija 550 bl., Danica 145 do 155, Drava 498 bl., Isar 21 — 24, Veveče 120 den., Dubrovačka 530 — 590, Jadranska 680 — 645, Sečerana 460 — 470, Ljvavonica 172.5 — 185, Trbovlje 469 — 471, za december 470 — 471, Brod vagon 300 den., Union (Osijek) 177 — 178.

Beograd. Investicijsko 87 — 88, agrarne 54 — 55, Vojna škoda 423 — 424, za maj 428.25 — 428.50, Narodna 7250 — 7300.

Blagovna tržišča

S tržišča jaje. Nazadovanje cen se je nekoliko ustavilo, ker stojimo tik pred velikonočnimi prazniki. Izvozniki plačujejo sedaj jajca po 1.15 — 1.20 Din za komad. Ni pa izključeno, da bodo cene v kratkem popustile.

Na nürnbergskem hmeljskem trgu je razpoloženje dalje tlačeno. Pretekli teden je bilo prodanih okrog 200 bal. Hallertauski hmelj (Siegel) prvovrstni notira 130—140 mark, srednji 110 — 125, tržni hmelj pa 70 — 115 mark. Tranzitni hmelj se je trgoval po 50 — 75 mark za 50 kg (13.50 — 20.25 Din za kg).

Zitni trg (26. t. m.) Na vojvodinskem žitnem trgu so danes cene ostale v glavnem nespremenjene. Baška pšenica stane 250 Din, banaška 245, sremska pa 255; promptna koruza notira dalje 275, za april 280 in za maj 290. Zanimanje je za laplatsko koruzo za poznejše termine. Za julij - avgust - september se nudi laplatska koruza po 287.50 fco Rakek ocarinjena.

Ljubljanska blagovna borza (26 t. m.) Les: Tendence živahna. Zaključenih je bilo 28 vagonov, od tega 10 vagonov nežamanih bukovič plohov, 2 vagona tramov, 1 vagon bukovič osterorobih plohov in 15 vagonov testonov. Iše se bukovina, parjena, osteroroba, v določenih dimenzijah suha, la., dohava od 1. maja naprej. Deželni pridrliki: Tendence nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Nudi se pšenica (slov. post. mlevska tarifa, plač 80 dni, 80 kg); baška promptna po 305 — 307.5 za april po 310 — 312.50, za maj po 315 — 317.50; moka »Ogč. fco. Ljubljana, plač pri prejemu po 420 — 425; koruza: baška, času primerno suha, plač 30 dni, promptna po 317.50 — 320, za april po 330 — 335, ameriška yellow, zacarinjena po 320; oves: baški, slov. post., navadna tarifa po 305 — 310; ječmen: baranjski pivovarski 68-69 kg po 345 — 347.50, baški ozirom po 330 — 332.50.

Novosadska blagovna borza (26 t. m.) Tendence nespremenjena. Promet: 25 vagonov pšenice, 22½ vagona moke, 20 vagonov koruze in 1 vagon krompirja. Pšenica: baška 247.5 — 250; banaška, pariteta Vršac 237.5 — 240; gornjebanaška 240 — 242.5; sremska 250 — 252.5. Ječmen: baški 245 do 250; baški pomladni 270 — 280. Oves: baški, sremski in slavonjski 250 — 252.5. Koruza: baška 270 — 272.5; za april - maj 282.5 — 287.5; za maj - junij 287.5 — 290; banaška 270 — 272.5; sremska 272.5 — 275; za april - maj 272.5 — 277.5. Moka: baška »Ogč 342.5 — 352.5; »Kč 322.5 — 332.5; »Kč 302.5 — 312.5; »Kč 282.5 — 287.5. Otrubi: baški in sremski 185 — 190; banaški 182.5 do 185.

Dunajska borza za kmetijske proizvode (25. t. m.) Nazadovanje tečajev na ameriških borzah ni ostalo brez vpliva na dunajsko borzo. Promet je bil minimalen. Jugoslovenska pšenica (poljska) se nudi za čas otvoritve rečne plovice po 1.58 Kč ex Šlep Dunaj. Uradni tečajji so ostali v glavnem nespremenjeni, le madžarska rž notira nižje. Dunajski goveji sejem (25. t. m.) Dogov 2463 komadov, od tega 91 iz Jugoslavije in 964 iz Rumunije. Promet je bil v početku živahen, pozneje pa mlačnejši. Cene so ostale v glavnem nespremenjene. Za kg žive teže notirajo: voli izjemno 2 — 2.20, I. 1.70 do 1.95, II. 1.30 — 1.65, III. 1.05 — 1.25, bikli 0.95 — 1.25, krave I — 1.50 in slaba Eivina 0.70 — 0.95.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 26. marca 1929.

Višina barometra 308.8 m.

Kraj	Ono	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smern. vetra in brzina v m in sek.	Oblačine 0-10	Padavine	
opisovanja								
Ljubljana		772.3	5	84	WSW2	10		
Maribor		772.1	4	83	N5	10		
Zagreb	8.	771.9	9	77	SSE3	10	megla	
Beograd		771.3	4	96	mirno	10	megla	
Sarajevo		769.7	4	63	mirno	2		
Dubrovnik								
Skoplje	7	771.9	4	71	mirno	8		
Sofia		768.3	11	56	NE7	8		

Iz življenja in sveta

Elektroda namesto kirurškega noža

Novo sredstvo v sodobnem ranocelništvu

Električne, diatermične toke so uporabljali doslej v medicini z velikim uspehom za pospeševanje krvotoka in raznih zdravilnih procesov, ker povzročajo ti toki v telesu visoko temperaturo in s tem zdravilno preoblikovanje krvi. Segreje telesnih tkanih z diatermičnim tokom je lahko tako močno, da se beljakovina v stanicah sesirja in celo izogljene. To sesirjevanje beljakovine so začeli sedaj izkoriščati v kirurgiji.

Operacijski nož nadomeščajo z operacijsko elektrodo.

To elektrodo tvori tenka ali pa s kovinastim gumbom zavarovana igla, skozi katero spustijo električne valove v tkaničevje. Drugo, neaktivno elektrodo tvori svinčena plošča, ki jo pritrdijo pacientu na nadlehtje.

Operacijska elektroda se prav nič ne segreje,

torej ne gre pri teh operacijah brez noža za nekdaj izžganje. Tok povzro-

ča le sesirjenje tkanine, ki jo zadene, a »rez« nastane s počasnim pomikanjem igle okrog mesta, kjer naj se izvrši operacija.

Dve velikanski prednosti

Ima ta metoda, ki bi jo zaman iskali pri stari operacijski metodi. Prvič ne kane iz operacijske »rane« niti najmanjša kaplja krvi, drugič deluje elektroda tako hitro in precizno, da se odpravi pacient lahko takoj po operaciji domov. To je torej nekakšna

ambulatorična operacija.

Prej je moral pacient preležati redno nekaj časa v bolnišnici. Seveda se dajo z elektrodo igrati opraviti tudi večje operacije, predvsem pa nudi elektroda izborni pomoč v lažjih slučajih, kakor za odstranitev bradavic, oteklina, neprijetnih izrastkov, kocin itd. Omenjamo še, da se nove metode poslužujejo zlasti na dunajski kirurški kliniki prof. Eiselsberga.

vendar rajši počakava. Nočeva trupla motiti, dokler bi ne bilo neobhodno potrebno. Seveda ne smatruje trupla za »sveto« in tudi od drugih si tega ne želi. Truplo pod steklom je samo podoba, spomin. Ni relikvija, temveč spomenik, pravi prof. Zbarski. Ljeningov grob je obiskalo v teh petih letih že več milijonov ljudi. Pet do šest tisoč jih gre vsak dan skozi mavzolej ob uri, ko je odprt za občinstvo. Na praznike pa jih je včasih do dvesto tisoč!

Tragedija dveh zapeljanih sester

Blizu obmejnega mesteca Lešice na Poljskem se je odigrala neobičajna drama dveh lahkovernih in neizkušnih deklet, sester Marije in Josipine Skardike. Iz sosedne države je bil na Poljsko pozvan inženjer Brecklitz. Poverjeno mu je bilo montiranje elektrarne. Župan je moral inženjerju odkazati stanovanje. Stori je to v hiši Skardikih, ki sta bili vojni siroti in obe niti 20 let stari.

Zanušeni deklici, ki nista imeli nobene življenske izkušnje, sta kmalu naselili sladkim besedam in vabam iz prijenega sestanovaleca. Najprej je Brecklitz snel 20 letno Marijo, potem pa še 18 letno Josipino. Nekaj časa nista vedeli druga za drugo, v kakšnem stanju se nahajati. Šele ko je postalo njuno materinstvo očitno, sta si razodeli skrivnost in sta vračali inženjerja, katero izmed obeh kani vzeti za ženo. Činik je odvrnil naj to odločita sami. Oblubil je zakon tisti, ki premeša drugo. Sestri, ki sta se poprej ljubili, sta se zdaj zasovražili in sta se tako sporeli, da sta sklenili odločiti spor z orodjem. Starejša je vzela sekuro in začela mahati po mlajši.

Vendar je bila ta močnejša in spretnejša. Odsekala je Mariji levico pri ramenu. Sestra, ki je začela krvaveti, da ji ni bilo mogoče pomagati, pa je imela še toliko sile, da se je vrgla na Josipino. Zdrobila ji je lobanjo. Konec je bil ta, da sta obe obležali mrtvi. Podli ljubimec je gledal dramo ves čas in ko sta bili sestri v zadnjih izdihljajih, je poklical ljudi. Hoteli so ga linčati, a mu niso mogli do živga, ker se je najprej branil z revolverjem, potem pa je pobegnil kakor strahopetec.

Zračni potniki plačajo po svoji teži

Na novi zračni črti iz Anglije v Indijo se drže načela, da plačajo potniki vožnjo po svoji teži. Vozni listek ima enako ceno za vse. Potniku se dovoli vzeti s seboj toliko, da človek in prtljaga ne presežeta teže 100 kg. Oseba, težka 50 kg, vzame lahko s seboj 50 kilogramov prtljage za listkovo ceno. Kdor tehta 100 kg, mora plačati prtljago posebej. Kdor tehta nad 100 kg, mora doplačati tudi še za svojo telesno težo.

Nasprotniki debeluhov se oglašajo ob tej priliki z zahtevo, da naj plačajo osebe telesne obilnosti tudi na zemlji po železnicah in tramvajih več kot nadležni ljudje, katerim odjemljejo prostor.

Milijarder v natakarevih očeh

Ameriški milijarder Rockefeller je ob svojem zadnjem obisku Evrope bival nekaj dni v Napolju. Višji natakari dotičnega hotela, kjer se je hotel Krez ustavil, je v listih objavil svoje »spomine« na tega gosta, ki ni so brez zanimivih podrobnosti.

Rockefellerju je stregel višji natakari sam. Dela ni bilo dosti in tudi ne nevarnosti, da bi mu gost ušel z velikim dolgom, ker je plačal vsako na-

To je pravi zametek Aspirin tablet

Pazite na originalni omot Bayer z modro-belo-rdečo pečatno znamko!

ročilo, vsako sobo, vsako malenkost takoj. Zvečer, točno ob 22.15, se je bogataš umaknil v svoje sobe. Odpustil je ob tej uri svojega služabnika in svojega tajnika. Višji je bil sam večkrat priča, da je jima pri odhodu stisnil znanostno vsotico v roke, češ: »Zdaj si le pojdiva ogledati Napoli.« Plačilni mu je moral nekoliko minut pozneje prinesiti dve steklenici sekta in ju odpreti. Iz prve sta popila skupaj po eno čašo, pri čemer sta se prijetno razgovarjala, drugo je smel natakari še polno odnesti s seboj, da jo popije sam ali v družbi svojih tovarišev. Pri odhodu je prejel redno napitnico v obliki bankovca za 20 lir. Natakari za ključuje svoje poročilo z besedami: »Rad bi se odrekel najboljšemu« revirju v hiši in ne bi hotel biti nikoli več višji ali plačilni natakari, če bi me del sreči vsak dan enemu samemu takšnemu gostu, kakršen je ta Rockefeller.«

Ali vonj cvetlic usmrti človeka?

Po romanih se čita o smrti zapuščenih ljubic, povzročeni po omamljivem vonju rastlin. Naravoslovci pravijo da v cvetlicah ni snovi, ki bi usmrtila človeka. Vonj rož, hiacinte lilije omamlja človeka in tudi usmrti po starih poročilih, v novejši dobi na taki primeri niso znani. Na nekatere ljudi vnliva voni močno, na druge malo ali celo nič. Znano je, da je smrad gnilega jabolka učinkoval na Goetheja ko je bil na posetu pri Schillerju, tako silno, da so ga morali odnesti na svež zrak. So ljudje, ki ne prenesejo nobene vonja in so za vsako stvar strašno občutljivi, drugi pa prenesejo vse.

Zločinstvo v Ameriki

V Parizu je priredil klub Američanov banket, na katerem je predaval newyorški policijski predsednik Enright o zločinih v Ameriki. Slika, ki jo je podal, je prav dezolantna. Vsako leto umorijo zločinci po njegovih podatkih 12.000 ljudi in jih težko ranijo 60 do 75.000 in pokradejo oziroma uropajo za 7 milijard dolarjev raznih vrednosti. V letošnjem novembru se bo vršil v Washingtonu peti mednarodni policijski kongres, na katerem bo zastopanih kakšnih 60 držav.

Madrid brez avtomobilskih nezgod

Londonski list »Daily Chronicle« poroča, da ni bilo v Madridu letos od novega leta še nobene avtomobilske nezgode. Poprej so bile nesreče na dnevnem redu. Zasluga za to pripada diktatorski odredbi, da se kaznuje vsak šofer, ki povzroči pasantu težke poškodbe, z ječo do šestih let, ako pasant usmrti, pa z zapornim do dvanajst let. Varnost za nešče je sedaj na madridskih ulicah večja, promet pa se krči.

Obleke

za pomlad iz ateljeja trvdke DRAGO SCHWAB, Ljubljana, so mojstersko izdelane in le iz finega sukna. Cene solidne.

Rumunska kraljica Marija

(v sredi) je med svojim bivanjem na Francoski obiskala svojo sestro, rusko veliko knezino Cirilo. Na sliki sedi ob kraljici sin velikega kneza Cirila, veliki knez Vladimir. Na oknih (od leve proti desni): velika knezinja Cirila, princesa Ileana, velika knezinja Kira. Hiša velike knezine Cirile je v Saint-Briac na Bretonskeem.

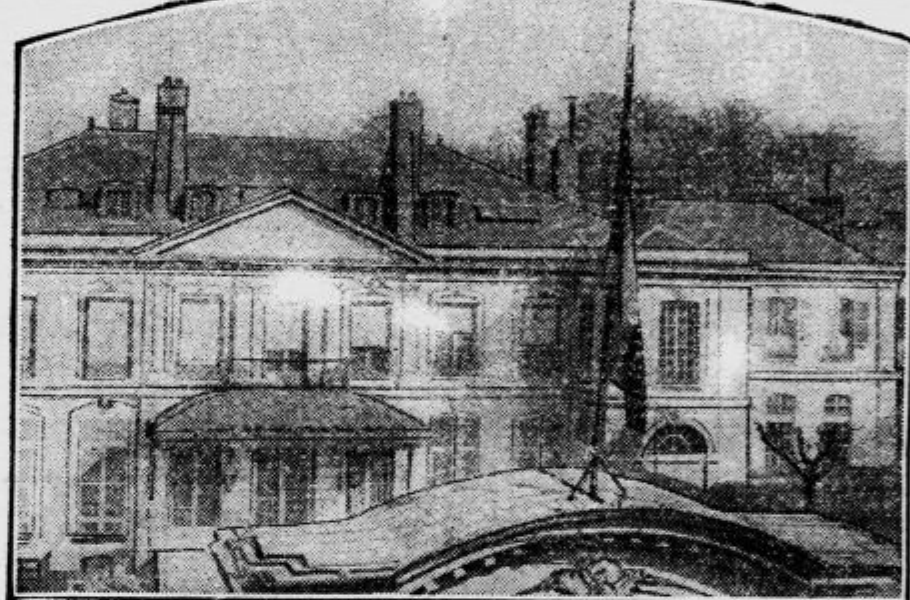

Norveški prestolonaslednik Olaf in princesa Marta, ki sta se poročila te dni.

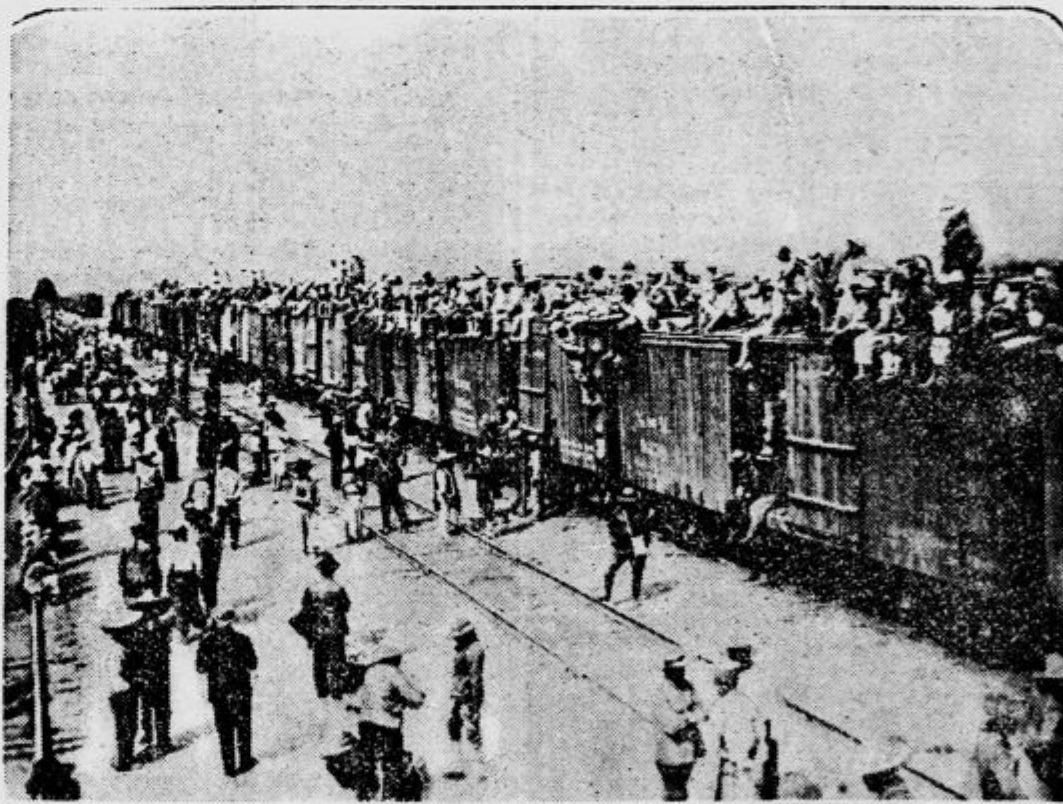
Ljeningovo truplo

Skupini inostranskih novinarjev sta dala te dni konservatorja Ljeningovega trupla. prof. Vorobijev in kemik Zbarski neka zelo interesantnih podatkov o svojem delu. O tem razgovoru, ki se je vršil v mavzoleju samem, poroča neki novinar sledeče:

»Zdi se, kakor da bi Ljening sam z bežnim smehljajem prisluškoval besedam obeh učenjakov. Njegove roke so sklenjene nad težko rdečo odejo, ki mu zakriva spodnji del telesa. Velika zaslužna kolajna nad srcem je edina dekoracija na rjavi vojaški obleki, v katero je oblečen. Učenjaka sta zelo ponosna na svoje delo. Vsak teden preiščeta truplo, a doslej še nista imela novoda za kakšno reparaturo. Profesor Vorobijev je odprl stekleno raket, vščipnil Ljeninga v gladko lice, se dotaknil njegovih nosnic in zganil ušesa, hotoč dokazati, da je mrtvo meso še prožno, torej ne mumificirano. Obraz se je v petih letih komaj spremenil. Trditev, da je Ljening »kakor živ«, je seveda pretirana. Je povsem mrtva, voščena maska, toda izredno dobro ohranjena, če unoste no čas. Samo roke so se skrčile, zlasti desna roka je izgubila barvo in dobila gube. »V inostranskem tisku,« pravi eden obeh učenjakov, »priobčjujejo skoraj dnevno senzacionalne vesti o stanju Ljeningovega trupla. Teh vesti smo že navajeni. Seveda ne upava, da bova truplo ohranila večno v tem stanju, pač pa bova poskusila ohraniti ga dolgo let. Kako dolgo, ne veva. Ta poskus je bil napravljen prvič v svetovni zgodovini. Kakor vidite, se stanje trupla razen rok ni poslabšalo. Lahko bi popravila tudi roke, imava namreč še mnogo kemičnih sredstev v zalogi,

Hotel v pariški ulici Grenelle, kjer je umrl maršal Foch.

Okoli meščanske vojne v Mehiki. Odhod redne vojske iz glavnega mesta na bojišče.

Conan Doyle:

Maščevanje

Ljubavno razmerje lady Sannoxove in Douglasa Stonesa je bilo javna tajnost. Zato ni čudo, da je zavladalo po vsem mestu veliko razbojstev, ko se je razširila vest, da je šla lady Sannoxova v samostan. Zvedeli so tudi, da se je znamenitemu kirurgu Stonesu za vedno omračil um. Nekega dne ga je našel sluga sedečega na postelji, z blaznin smehljajem na obrazu. S svojo spretno roko je bil mnogim reši življenje in vsi so ga ljubili in spoštovali. Zaslužil je ogromne vsote in živel v razkošju. Ko je srečal lady Sannoxovo, najlepšo ženo Londona, se je na prvi pogled brezumno zakubil vanjo.

Lord Sannox je bil tih in miren mož, ki se je zanimal za vrtnarstvo. V gledališču je bil spoznal mlado plesalko Marion Dawsonovo in se tudi kmalu poročil z njo. Ljudi je zanimalo vprašanje, ali lord ve, kako za ženo vara. Odkar je bil Douglas Stones njen ljubimec, ni nihče več dvomil o tem, zakaj Stones s svojo nebrzdano impulzivnostjo ni mogel prkriti svoje ljubezni. Videli so ga vsak večer, kadar je šel k svoji izvoljenki v poset. Tudi ona ni skrivala svoje ljubezni do Sto-

nesa. Podnevi se je vozila v njegovi kočiji na izprehode in prihajala k vsem prireditvam v njegovi družbi.

Nekega zimskega večera, ko se je Stones že odpravil k lady Sannoxovi, je stopil v sobo sluga in javil:

»Nek gospod, Hamil Ali iz Smyrne, želi govoriti z vami!«

Turek je vstopil. Bil je majhne postave s skrivljenim hrbtom, temnimi lasmi in dolgo črno brado. V roki je držal rdeč turban.

»Česa želite, gospod?« je vprašal zdravnik.

»Prosim vas, peljite se z menoj domov: žena mi umira. Evo vam sto funtov — samo hitite, prosim vas, hitite!«

Sto funtov je nenavadno visok honorar in Stones se ni dolgo obotavljal. Pogledal je na uro. Pol ure je imel še časa, potem je moral k lady Sannoxovi v poset.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal moža.

»Joj, kako žalostno je vse to! Ali poznate Almonadesova bodala?«

»Ne!«

»To so stara, čudno zakrivljena bodala. Starinar sem in sem imel med svojo robo tako bodalo. Ko sem pršel zvečer domov, sem našel ženo v nezavesti. Ranila si je bila ustnico z bo-

dalom. A ta rana ni navadna rana. Bodovalo je zastrupljeno. Po vsej Evropi in tudi v Orijentu ne poznajo protistrupa. Z naglo operacijo ji lahko rešite življenje. Strup se le polagoma širi in če ji odstranite ranjeno spodnjo ustnico, ji bo moči rešiti življenje.«

»Če je to edina rešitev,« je odvrnil Douglas Stones, »je bolje žrtvovati ustnico nego življenje.«

Douglas Stones je spravil svoje instrumente in obveze v kovček ter dejal:

»Operacije ne bo moči izvršiti brez narkoze!«

»Ni je potreba! Ničesar ne bo čutila. Prva posledica strupa je popolna nezavest in preden sem odšel, sem ji dal večjo količino opija. Joj, gospod, zaklinjam vas, hitite!«

Voz se je ustavil pred nizko hišico. Stara ženica je odprla vrata in jima posvetila s svečo po veži.

»Kako je z njo?« je hlastno vprašal starinar.

»Še vedno spi!«

Stopili so v slabo razsvetljeno sobo. Na nizki postelji je ležala mlada žena. Oblečena je bila v turško narodno nošo; njen obraz je bil pokrit s prozornim pajčolanom. Starinar je stopil k njej in dvignil pajčolan, tako da je od-

kril brado in usta. Na spodnji ustnici je bil majhen vrez.

»Ne vidim znakov zastrupljenja! Počakajmo rajši z operacijo!«

Mož je obupano zmajal z glavo.

»Joj, gospod, za Boga, verjemite mi, samo operacija ji more rešiti življenje!«

Stones se je še vedno obotavljal.

»Pomislite na posledice, obraz bo spuščen za vse življenje!«

»Kaj za to, da ji le ohranite življenje.«

Stones se je sklonil k mladi ženi in zagledal skozi pajčolan dvoje temnih oči.

Preveč opila ste ji dali, a vendar se mi vidi, da je pri zavesti.«

»Dal sem ji precejšnjo količino. Ničesar ne bo čutila. Rotim vas, ne odlašajte več!«

»Tedad pa vašo odgovornost!«

Stones je prijel ranjeno ustnico, nastavil nož in čez nekaj trenutkov je bila operacija izvršena.

Tedajci pa je mlada žena zavpila. Dvignila se je z blazin in pajčolan ji je zdrknil v obraza. Stones je odskočil. Bože, ta obraz je pozljal!

Spoznal ga je vkljub spačenim ustom in zvečaličani rani. Kakor v snu je pogledal okoli sebe ter zagledal na mizi starinarjevo brado in lasuljo. Ob steni je slonel lord Sannox; zaničljiv smeh-

ljaj mu je krivil ustnice. Vpitje mlade žene je utihnilo. Nezvestost se je zgrudila na blazine.

»Marion je potrebovala te operacije,« se je oglašil lord Sannox, »ne fizično, toda moralno. Vaše pismo je prišlo pomotoma v moje roke in zdaj mi je vse jasno. Z njo sem obračunal že prej in rana na njeni ustnici izvira od mojega pečatnega prstana.«

Douglas Stones se ni ganil.

»Točno ste prišli na sestanek, gospod doktor. Mislim, da bo danes zadovoljna z vami!«

Tedad je Douglas Stones zagnal glas, ki ni bil ne stek ne smeh. Lordov obraz se je zresnil, v očeh mu je vstajala groza. Po prstih se je splazil iz sobe.

»Čakaš, da se milostiva zbudi,« je zunaj velel stari ženi.

»John, peljite doktorja domov in recite njegovemu slugi, naj pazi na gospoda, zakaj operacija ga je izmučila. Potem pridite po lady Sannoxovo in odpeljite jo domov!«

»In vi, gospod?« je vprašal sluga.

»Drevo odpotujem. Prilodnje mesece mi pošiljate peš'o v Benetke, v hotel Roma! Ne pozabite naročiti Stevensu, naj pošlje škrlatne krizanteme na razstavo in recite mu, da čakam njegovih sporočil.«

Dopisi

BREŽICE. Zanimiv pojav v našem Posavju je pevski zbor kmečkih fantov v Krški vasi. Tod je današnji mladi kmečki rod prekinil s starimi tradicijami, ki niso bile baš v čast tamošnjemu svetu, to je s tepeži in poboji. Slabi vzgledi prvi let po vojni so odprali vplivali na današnji svet. Zahotelo se jim je igrati petja, da si zapojejo lepo, kakor so to čuli drugod. Požrtvovalnega in idealnega pevstva so našli krškovaški fantje v osebi brežiškega stražnika, ki se je lotil poučevanja namesto drugih poklicanih. Zbor šteje dvajset zdravih moških grl. Glasovi so lepo porazdeljeni. Zelo simpatičen je zlasti tenor, ob katerem petju mora v mesečnih poletnih nočeh krepke utripati marsikatero dekliško srce. V nedeljo je prestal zbor svoj prvi »krst«. Korajžni fantje so pridržali krškimi purgarjem koncert. Krasen pomladanski dan je sicer izvalil precej mešanov na izprehod, vendar je občinstvo koncert posetilo v precejšnjem številu. Pevci so bili za svoje izvajanje bogato nagajani s plaskanjem. V prihodnje bodo, upamo, nagajani tudi drugače. Zvečer na povratku so se ustavili malo pri Volčanku na brežiškem kolodvoru. Tam sem jih poslušal. Oglasila se je še vedno lepa za Brežice zgodovinska dr. Razlagova »Bodi zdrava, domovina«. Potniki so navdušeno ploskali. Nato pa je zbor podal Adamičevega »Vasovalca« na popolnoma svoj in jako originalen način, ki je vžgal poslušalce. Par šefanov dobrega blizelca so poslali hvalile gostje fantom kot malo nagrado za lepo petje na mizo. V današnjih težkih časih je polaj tega pevskega društva zelo simpatičen zlasti zato, ker je izšla želja po izobrazbi iz naroda samega. Značilno za razmere pa je tudi, kdo da vodi ta pevski zbor. Čestitamo vrlim krškovaškim fantom, da so krenili na novo pot in čestitamo tudi požrtvovalnemu g. Kobalu na njegovih lepih uspehih. — R.

Radio

LJUBLJANA (577 m 4 kw). **ZAOREB** (309 m 0,7 kw). **PRAGA** (349 m 5 kw). **BRNO** (441 m 3 kw). **VARSAVA** (1111 m 10 kw). **BERLIN** (484 m 4 kw). **FRANKFURT** (428 m 4 kw). **LANGENBERG** (469 m 20 kw). **STUTTGART** (380 m 4 kw). **DUNAJ** (517 m 15 kw). **LONDON** (Darenty 1604 m 25 kw). **RIM** (448 m 12 kw). **BUDIMPEŠTA** (558 m 20 kw). **STOCKHOLM** (Motala 1380 m 30 kw).

Četrtek, 28. marca.

LJUBLJANA: Opoldanski program odpade. — 18: Antologija slovenske lirike (ravnatelj Bratina). — 18:30: Samopomoč in zadružništvo (inž. Lah). — 19: Četina. — 19:30: Zgodovina Slovencev. — 20: Celoslovo koncert (čelist g. Gustav Müller). — 1. Bach: Arija za čelo in klavir. — 2. Boccherini: Largo iz sonate v F-duru. — 3. Schubert: Ave Maria. — 4. Jensen: Pesem iz op. 21 za čelo in klavir. — 22: Poročila. — ZAGREB 13:15: Reprodukcijska glasba. — 17:30: Koncert nabožne glasbe. — 19:30: Preno program iz Prage. — BEOGRAD 11:20: Stanje vode in napoved časa. — 12:15: Poročila. — 12:45: Slovenska muzika. — 20 do 21: Predavanja. — 21: Poročila. — 21:15: Koncert francoske glasbe. — 22:30: Koncert citraškega orkestra. — PRAGA: 16:30: Popoldanski koncert. — 19:30: Narodne pesmi. — 20:30: Koncert Wagner: Fantazija iz »Parsifala«. — 21: Dramski večer. — BRNO 19:30: Preno program iz Prage. — VARSAVA 20:15: Preno iz Filharmonije: Koncert nabožne glasbe. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 16: Koncert orkestra in solistov. — 17:30: Preno iz dunajske državne opere: Wagnerjev »Parsifal«. — BERLIN 16:30: Koncert orkestra in solistov (izvajajo slepci). — 20: Preno programa iz Lipskega: koncert Graenerjevih skladb. — 21: Protestantovska cerkvena glasba. — FRANKFURT 16:15: Preno koncerta iz Stuttgarta. — 20: Preno programa iz Lipskega. — 20:15: Dramski večer. — LANGENBERG 17:45: Koncert orkestra in solistov. — 20: Preno programa iz Lipskega. — 20:20: Pasijonski koncert. — STUTTGART 16:15: Popoldanski koncert orkestra in solistov. — 18: Večerni koncert. — 20: Preno programa iz Lipskega. — 20:15: Velikonočni program. — 21:30: »Pri nebeskih vratih«: služboja za soliste, zbor in komorni orkester. — BUDIMPEŠTA 9:15: Dopoldanski koncert. — 16: Nabožna glasba in predavanja. — 17:40: Orkestralni koncert. — 19: Joh. Seb. Bach: Pasijon Sv. Janeza. — LONDON 19:45: Bachove violinske in klavirske sonate. — 20:15: Laika godba. — 21:35: Koncert skladb Maxa Mayerja. — RIM 20:45: Nabožni program. — STOCKHOLM 18:20: Koncert lahke glasbe. — 19:45: Simfonični koncert. — 20:45: Pevski večer. — 21:45: Stari nabožni napeti.

REKORDNE REZULTATE
samo s TUNGSRAM Barijevimi
REKORD CEVMI

Sokol

Delovanje celjske sokolske
župe

Na običnem zboru župe je bilo zastopanih 18 društev. Zbor je otvoril starosta br. Smertnik. Iz tajniškega poročila posnemamo, da je župa izgubila eno društvo (Vransko) in pridobila novo v St. Petru v Sav. dol. Steje 21 društev in 1 odtok. Med važnejšimi prireditvami omenja tajnik zlet v Skopje, sestanek župnih in društvenih delegatov v Laškem, župno odobrovanje sejo v Soštanju in dr. Predsedstvenih sej je bilo 13.

Župni načelnik br. Jerin je opisal v obsežnem poročilu vse lanske telovadne uspehe v župi. Vršila se je župna naraščalska tekma, katere se je udeležilo iz 9 društev 95 moških in 41 ženskega naraščala. Pri tekmah dece je bilo zastopanih 12 društev s 115 moških in 92 ženske dece. Lahkotvardski tekem se je udeležilo 59 članov in 21 članic. Na župnem zletu v Soštanju dne 2. septembra je pri prostih valjah nastopilo 125 telovadcev, 68 telovadec, 64 moškega in 65 ženskega naraščala, članov v kroju 114. Župa je priredila v času od 21. oktobra do 23. decembra 10-nedeljski prednjački tečaj, v katerega je poslalo svoje telovadce in telovadke 13 društev; povprečni obisk 35. Izpit za župne prednjačke bo v maju.

Blagajnik br. Vrhvsky izkazuje za župo 48.709,35 Din dohodkov, 44.271,80 Din izdatkov, preostanek v gotovini 4437,55 Din. Z razpustom Narodne šolnice v Celju je prišla župa do velike, dragocene knjižnične omare. V prostoru,

kjer je bila poprej študentska knjižnica, ima župa svojo arhiv in se tam veče tudi seje staršinstva.

Prosvetar br. dr. Mejak podčrtava v svojem poročilu prosvetno delo, izvršeno v župi in pri društvih. Vsega skupaj je bilo lani 960 raznih prosvetnih, propagandnih in zabavnih prireditiv. Orkester ima po tri društva, pevski zbor eno. Sokolski in državni praznik so razen treh praznovala vsa društva, ponekod na zelo dostojanstven način. K podrobnejemu prosvetnemu poročilu je podal tudi poročilo o manjšinskem delu v župi. Stal je več predlogov, ki so se deloma med letom že uveljavili, deloma so še v obravnavi.

Matrikar br. Franjo Smid je ugotovil številno stanje članstva pri društvih in dodal nekaj pripomb, kako voditi matrike, da bo župa imela točno evidenco. Na predlog rač. preg. br. Stanke Perca je bil odboru podan absolutorij.

Staršinstvo je bilo izvoljeno z vrtilikom. Kakor sledi: starosta br. Jože Smertnik, I. zamenik staroste br. Perdo Poljšak, Zagorje, II. zamenik br. Tone Kurnik (Soštanj), načelnik Lojze Jerin, načelnica Mimica Lojkova, tajnik Franjo Čepin, blagajnik Bernard Vltavsky, prosvetar dr. Ervin Mejak, zapisničarica s. Zofka Debelakova, matrikar Franjo Smid, v staršinstvu dr. Milko Hrašovec, Drago Siroc, Tine Novak, dr. Jože Dolničar, Josip Kramar, Franjo Saksida, namestniki Slavko Prelog, Milka Lojkova, rač. preg. Stanko in Karol Perc. Delegate za savezno skupščino določijo župno staršinstvo. Po volitvah je nagovoril skupščino vezni delegat br. dr. Kandore, ki se je o delovanju v župi izrazil zelo laskavo. Izročil je starosti br. Smertniku navdihajočo sokolsko odlikovanje, savezno plaketo.

Debatna glede župnega zleta je bila izredno živahna. Zlet so reklamirala zase kar 4 društva: Celje, Trbovlje, Radeče in Zalec. Končno je večina glasovala za Trbovlje. V Zalecu pa bo letos večji okrožni zlet. Sokolsko društvo v St. Juriju razvije ob vrtiliki 20-letnice prapor. Izposlovalo si je dovoljenje, da sme vabiti tudi sosedsna društva. Pri slučajnostih je br. dr. Mejak omenil, da je starosta br. Smertnik pred tremi meseci praznoval 50-letnico rojstva, združeno obnem s njegovim 30-letnim udejstvovanjem pri celjskem Sokolu. Sledilo so prisrčne ovacije. Župni porez ostane kakor lani po 5 Din za vsakogar.

Na mnogobrojne želje

naših klientov objavljamo vsako aredo
zahvalnice o Figolu.

P. n.

lekarna dr. SEMELIČ, Dubrovnik 2.

Vaš koristen preparat FIGOL je odlično učinkoval in pokazal uspeh pri meni in moji hčerki ter sva se oba neobičajno popravila, za kar se vam najiskrenejše zahvaljujem.

To delstvo vašega edinstvenega FIGOLA je mnoge nagnilo, da se obračajo name in vprašujejo, na kakšen način sem si opomogel, in jaz vsakemu izjavljam, da me je rešil Vaš FIGOL. Radi tega vas prosim, da mi kar najhitreje pošljete še 5 steklenic FIGOLA, ker sem obljubil svoji sinu naročiti zanj, ki boluje na želodčnem krču, in za brata, ki ima črven katar. Sprejmite izraz mojega odličnega spoštovanja.

Trndelj, 13. 7. 1928.

Milorad Marković, obč. delav.

Razen za gori navedeno bolezen je FIGOL sigurno zdravilo pri neurejenih prebavilih, t. j. želodcu in črevesju ter z njimi v zvezi boleznimi ledvic, jeter, glavobola, brezspanja in hemoroidov. FIGOL proizvaja in razpošilja proti povzetju lekarna dr. Semelič v Dubrovniku 2.

Cena: 8 steklenic 105 Din, 8 steklenic 245 Din, 1 poskusni steklenici 40 Din

Največje veselje za Veliko noč

so

gramofoni in plošče

na enoletno odplačilo.

Vaši najpriljubljeniji umetniki
so le na ploščah

Edison Bell Penkala

Samoprodaja:

IV. BONAČ

Ljubljana - Šelenburgova ulica

Ravnokar došle nove Columbia
in Edison Bell plošče.

Zahtevajte brezplačen cenik!

KOLYNOS pasta je od najboljših
najboljša, od najcenejših najcenejša,
a vseh vseh zelo ekonomična.

1 cm KOLYNOSA na zubi ščetkici
zadostuje. Poskusite, pa se boste
uverili, da je

KOLYNOS

najboljša pasta za zobe.
Dobri se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Tovarna gume O. ENGLEBERT sprejme

4/72 a

zastopnike

za Hrvatsko, Slovenijo, Vojvodino, Srbijo, Južno Srbijo, Bosno, Hercegovino in Dalmacijo. — Ponudbe pod šifro »172« na Jugoslovensko Rudolf Mosse A. D., Beograd.

RADIOTEHNIKA - Tone Poljšak

Ljubljana, Aleksandrova cesta 5

PROČ Z BATERIJAMI!

Radioaparati, ki jih ne potrebuje in je radi tega najcenejši, je:
4-črvalni radio-aparat »Politosina IV«
za priključek na električni tok, valovna dolžina 200—2000 m, skrajna selektivnost in jakost, vsa Evropa v zvočniku, brez motenj električnega toka. Cena s elektroničnimi Din 5250.—
Vse radiopotrebščine najceneje!

Stalna umetniška razstava slik

Velika izbira okvirjev

A. KOS,
Mestni trg št. 25
Nasproti magistrata

Za Velikonoči

Nogavice

svilene, svil. flor.,
cvrtnate, pavlinate,
damske, moške in
otroške, moško perilo,
ovratnike, zaplestnice,
damske reform hlače, rokavice,
kravate, moške in otroške
namramnice, žepne robce
priporoča po nizkih cenah
Osvaid DOBEIC,
Ljubljana
Pred škofijo št. 15.

Za Velikonoči

Otomane

od 550 do 850 v različnih
vzorcih, provizori, leten
izdelki vsotkovana, pila-
fanta pregrizljiva na otomane
a 600, la 750, anolonska
garniture, divane mo-
droce, sanjalice najbolje
biago kupite pri

Rudolf Sever

tapetnik
Marjiti trg št. 2, 47/1

Spalne divane

otomane, kimmice in vse
tapetnike izdelke kupite
najceneje in najbolje pri
Fr. Jager, tapetnik
Ljubljana, Sv. Petra na-p
št. 29

PRIMULIN

najbolj dovršeni svetlopišni papir

za suho kopiranje z amonjakom, širok 75 cm
in 100 cm. — Prekaša vse dosedanje izdelke.

Fabrikat L. Van der Grinten. Venlo, Holland. Jugosl.
patent št. 6024.

Samoprodaja za Slovenijo

Nova založba, r. z. z. o. z., Ljubljana

Kongresni trg 19. Telefon št. 2793

Halo!

Ako hočemo imeti

Halo!

»Vesele velikonočne praznike«

si bo vsaka obitelj in vsak Slovec nabavil dobrega VINA in naravnega VERMOUTH.

Zajamčeno naravno »Vermouth« po 28 Din liter

Zajamčeno naravno »Belo vino« po 11 Din liter

iz lastnih vinogradov se dobi samo v vinotoku
4068-a MILANA PAZIĆ na Poljski cesti št. 17.

Prvovrstnega

zastopnika

dobro vpeljanega pri odjemalcih, sprejme znana trdka
pletenin (puloverji, jumperji). Reflektanti naj se oglašajo
do četrtka v hotelu Union, soba 75.

Drazba v št. Vidu nad Ljubljano

Na velikonočni ponedeljek dne 1. aprila se bode na licu
mesta v št. Vidu nad Ljubljano prodalo na prostovoljni
dražbi več zemljišč Franciške Cirman.

Prodalo se bode zlasti: dve hiši (Fernadova in Johanova)
z gospodarskim poslopjem in vrtom ob državni cesti v
sredini št. Vida, dalje več stavbenih parcel sredi vasi ob državni
cesti (polec Andrejca in Kremžarja ter nasproti Žiber-
ta), konečno več njiv in travnikov na polju med št. Vidom,
Poljanami in Klečani.

Dražba se prične ob 1. uri popoldne pred Fernadovo hišo
v št. Vidu. Plačilni obroki zelo ugodni.

Pojasnila daje dr. Ivan Modic, odvetnik v Ljubljani, Gra-
dšče št. 10.

Diabetiki (sladkorno-bolni) pozor!

Pristni Grahamov kruh

v hlebkcih po 1 četrt kg, kakor tudi prvovrstni prepe-
čenec nudi I. ljubljanska higijenična parna izdelovalnica
SLAŠČIC Ltd.

Teodor Novotny

Naročila privatnih strank za vsako količino se spre-
jemajo na »Priškovcu« ali Dunajska cesta 9.

ZAHVALA.

Za mnoge izraze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob
smrti našega iskreno ljubljene soproga, papana, starega pa-
pana, brata in strica, gospoda

IVANA MESNERJA

posestnika in viš. ofic. v pok.

za poklonjeno evette kakor za častno spremstvo na njegovi
zadnji poti, naj bo tem potom izrečena vsem naša prisrčna
zahvala. — Posebno smo dolžni zahvaliti se za požrtvovalnost
g. zdravnika dr. Polca in pevskemu društvu »Lira« za pretres-
ljive žalostinke.

Kamnik - Beograd - Dunaj.

4/8 a

ZALUJOČI OSTALI.

PREŠERNOVA

ulica, poleg franciškega
cerkve

4

H. SUTTNER

Lastna, protokollirana tovarna UR v Švici
Največja zaloga UR, ZLATNINE in SREBR-
NINE

NIZKE CENE. SOLIDNA POSTREŽBA.

SAMO

SAMO

49

49

dinarjev

dinarjev

60

60

para

para

Št. 108. Kovinska anker-Roskopf Din 49.60

Št. 111. Kovinska anker-Roskopf s radium
številkami in kazalci Din 49.20

Št. 108. Budika, 16 cm visoka, s provrstnim
anker-strojem, Din 64.20

ZAHTEVAJTE BOGATO ILUSTRIRANI CE-
NIK S KOLEDARJEM, GRATIS IN FRANKO!

od

H. Suttner, Ljubljana 4

Kupite samo KINA SRE-
BRNO JEDILNO ORODJE,
S PETDESETLETNO TO-
VARNIŠKO GARANCIJO pri
H. SUTTNER
Ljubljana,
Prešernova ulica

WMF

4

Glavna založba »Adria«
FILIP ŠIBENIK — Ljubljana

Privatni sluga

4058 5

(komornik), ki je že bil v slični službi,
se išče. Ponudbe na Jugosl. Rudolf
Mosse A. D., Beograd, pod šifro: »174«

Potnika

trgovskega nameščenca manufakturne stroke, za
stare vpeljavane manufakturne veletrgovine, avto-
vozača, sprejem. Oferte pod »Potnik« avto-
vozač na oglašni oddelci »Jutra«.

Cenjenim odjemalcem

vljudno sporočam, da imam v zalogi
krasno izbiro klobukov od
40 Din dalje

Priporočam se za cenjena naročila.

ANICA BITENC

Salon Pompadur

Florijanska ulica 3

4082 a

Umrla je 26. marca naša srčno
ljubljena, nadarjena in premarljiva,
pa nearečna

HELENA MAROLTTOVA

K zadnjemu domu na pokopališču
pri Devici Mariji v Polju je spre-
mo v sredo 27. marca ob 16. uri iz
blaznice na Studenca.

ZALUJOČI OSTALI.

4082 a

Tužnim srcem sporočam, da je
moj ljubljani soprog, gospod

Jožef Jeglič

orožniški stražmojster v pok.
dne 26. t. m. po dolgi mukopolni
bolezni, prevečen s tolažili sv. vere,
mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragoga pokojnika bo v
četrtak, dne 28. marca 1929 ob pol
3. uri pop. od doma žalosti, Slove-
nska cesta št. 14, na pokopališču k
Sv. Križu.

Ljubljana, dne 26. marca 1929.

Zaljubljeni soproga **MARIJA JEGLIČ**

in ostali sorodniki.

Občina Ljubljana
Mestni pooblaščenec

Michel Zévaço:

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman.

»Ključ teh vrat so vrgli v reko in čez nekaj ur jih bodo zaidali... Mehanizem, ki premiče strop, skozi katerega si pal, bo uničen, vrata in okno sobe, v kateri sem jaz, zazidana... Nič ne bo vedel zate, kje si, nič ne bo čul tvojih klicev, nič ti ne bo mogel priti na pomoč, niti jaz sama ne... Ali zdaj razumeš, Pardaillan, da zate ni rešitve na svetu?»

»Kakopak! Le koplite svoje zapreke, ušel vam bom, kakor še vselej. To bo edini uspeh tega novega dokaza vaše ljubezni — kaj ne, saj sami pravite: ljubezen vas sili, da mi strežete po življenju?»

»Da, Pardaillan, umreti moraš zato, ker te ljubim,« je v hropcu odkril Favstin glas.

»Nu prav,« je porogljivo rekel Pardaillan. »S svojo čudno ljubozno boste dosegli samo to, da bo račun, ki ga bova imela nekega dne, še večji in težji za vas... Da veste, gospa: poravnala ga bova, ali pa naj ne bom več Pardaillan.«

Spricho gotovosti, ki je zvenela v vitezovih besedah, se je Favsta strahoma vprašala, ali res ni ničesar zanemarila in ali je res ukrenila vse, da jetnik ne bi mogel uiti. Z nekam izpremenjenim glasom je dejala:

»Po tem takem si uverjen, da mi tudi to pot uideš?»

»Bogme!« je zatrdil Pardaillan.

»Zakaj?« je dihljala Favsta.

86

»Rekel sem že: zato, ker imava drug z drugim velik račun... Odkar vidim, da niste človeško bitje, ampak pošast, ki bi ji bilo greh priznati, sem se odločil, da vas pogazim v prah. Čuvajte se, gospa: tisti dan, ko bo moja desnica dosegla Favsto, bo njenih zločinov konec na vekomaj!»

Med tem, ko ga je poslušala, se je polotil Favste praznoveren trepet.

»Da, da,« si je ponavljala v svoji zbežanosti, »neizogibno je... Favsta ne more doseči Pardaillana, zakaj Pardaillanu je usojeno, da ubije Favsto!...«

A to je trajalo le trenutek; njena običajna hladnokrvnost se je kmalu spet uveljavila.

»Ne bojte se, vitez,« je odvrnila z mirnim glasom, »poskrbela sem, da ne bo vaša desnica nikoli več nikogar dosegla.«

»Če bi bilo res tako,« je zagodrnjal Pardaillan, »bi bilo zelo zdravo za vas... Toda oprostite, gospa, da se ne ceremonim. Zaspan postajam, da se komaj držim na nogah, morda od vašega strupa, morda od česa drugega. Zato dovolite, da preknem ta zanimivi razgovor in ležem na trde plošče, ki ste mi jih namenili za posteljo... Lahko noč!»

In Pardaillan, ki je pod vplivom strupene pastilje v resnici čutil, kako ga zapušča moči in kako se mu vrti v glavi, se je zavil v svoj plašč in legel na kameniti tlak.

»Z Bogom, Pardaillan,« je rekla Favsta.

»Ne z Bogom, tri sto peklenskih,« je porogljivo zamomljal Pardaillan v svoji zaspanosti, »ampak do svidenja... Saj veste, da najini računi še niso v redu...«

Beseda mu je zamrla na ustnicah. Obležal je, kakor je bil dolga in široka. Ali je spal? Ali je bil mrtev?...

XXI.

Centurion ukročen.

Ko se je Favsta vrnila v svoje prostore, je še dolgo premišljevala. Ali jo je Magni prevaril ali ne? Ali je bila pastila strupena ali uspavna? Ali je Pardaillan v tem trenutku umiral, ali je samo trdo spal?

Ko je vse do dobra premislila in odločila, je udarila na zvonec. Na to znamenje je stopil v sobo človek, ki se je globoko priklonil. Bil je Rdečbradčev pribočnik in lažibratranec, famijlar Centurion.

»Mojster Centurion,« je z zapovedujočim glasom izpregovorila Favsta, »priznati moram, da se nisem zmotila v vas. Pod spretnim in močnim vodstvom bi utegnili postati dragocen pomočnik. Ker ste z razumom in vnmemo izvršili moje ukaze, vas sprejemam končno veljavno v svojo službo.«

»Oh, gospa,« je vzkliznil Centurion na višku radosti, »verjemite mi, da bo moja verna...«

»Ne besedičite po nepotrebnem,« ga je ošabno prekinila Favsta. »Za kraljevsko plačo, ki jo dajem, mi boste samoumevno služili z vnmemo. Boljšega gospodarja ne boste našli nikjer; če ste o tem uverjeni, je vse v redu.«

»Uverjen sem, gospa,« je ponižno zatrdil Centurion. »Znaite, v največjo čast si štejem, da smem stopiti v službo toli mogočne princeze.«

Smehljaj je igral na Favstinih ustnicah, ko je nadaljevala:

»Vaši sedanjí posli so nizki in onečašujoči; če k temu prištejemo vašo prošlost, ki ni brez madežev, je malo verjetno, da bi se kdaj vzdignili iz blata, ki v njem čepite. Mimo tega je vaše plemstvo zelo dvomljivo, čeprav je povsod razen v službi Cerkve visokorodnost pogoji, da se povzpnete do višjih časti.«

Naročila in wa dopisa, ličilo se malih oglašev, je podala na Oglasi od dalek Jutra, Ljubljana, Priljubna 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi, ki služijo v poročevalne in socialne namene obdržati, vaka beseda 50 par. - Najmanjši zrosok Din 5.-. Priročnik za sifro Din 3.-

Mali oglasi

Use pristojbina je uparila li občan z naročilom, se cer ne oglasi ne probižo Čekovni račun pošla kra nitrca Ljubljana, št. 1812

Za pošiljanje ponudb in dajanje naslovov je plačati posebno pristojbino Din 2.-. Za naslove kličite telef. št. 3492, 2492 ter ekspozituro v šiški telef. št. 3203.

Službe dobi

Mesar, pomočnika
dobrega prekaliva, raz-
juna, v izdelavi raznih
klobas, samo dobro moč
sprejem. Ponudbe na og.
oddelku »Jutra« pod sifro
»St. 509.« 7533

Spretno prodajalco
za trgovino prekaliva
menega blaga sprejem.
Prednost imajo prodajalci
brez bubi glavice. Po-
nude na oglaševalni od-
delku »Jutra« pod sifro
»Brez bubi glavice.« 7541

Krepkega vajenca
sprejem za strojno ko-
vaštvo. Rudolf Ravbar.
Radetca 8245

Pomočnika
sprejem v trgovino na
debelo & specijalnim in
kolonijalnim blagom. Po-
goj: dober poznavalec
ga majše, moč agilen,
izloženje aranzir. Ponudbe
je poslati na og. oddelk
»Jutra« pod sifro »Stal-
ba na Goronjekem.« 8123

Dobro deklo
ki bi kila k dvema malima
otrokoma, sprejem. Po-
trebno je perfektno znanje
nemškega jezika. Drugi
goj: pismeno. Naslov v og.
odd. »Jutra.« 8117

Mlinarja
srednje starosti, neženje-
nega, dobro izvedenega,
sprejem. »St. 25. aprilom.«
Naslov v oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8022

Samostojno gđc.
ali majše vdovo, dobro,
ki ni imela otrok, zaneslj-
vo, v pisavi perfektno
nemščino, sprejem. Po-
nude s sliko pod »Trino
75.« 7533

Postrežnico
sprejem za vse dan. Na-
slov pove oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8335

Strojnik
za Lanz lokomobile dobi
nameščenje pri parni tugi
na deteli. Trezni in zmo-
jni popravil naj pošljejo
prosnje pod »Lanz« na og.
oddelku »Jutra.« 8336

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Pletilja

z lastnim osebnim ka-
rd strojem, dobi takoj
delo. Istotom se spreje-
mo. Naslov v oglaševalni
oddelku »Jutra.« 8313

Kuharico
za oronjino postajo 1800.
Naslov v oglaševalni od-
delku »Jutra« pod sifro
»Kuharica 99.« 8293

2 dobra delavca
iščem za delo iz umetnega
kamenja. Sprejem tudi
vrednih delavcev in ko-
ferja k tovarništvu avto-
mobila. Naslov v oglaševalni
oddelku »Jutra.« 8286

Posredovalnica
Ogrinc
Ljubljana Miklošičeva 28
(blizu koločarstva) oddaja
privatne in sezonske služ-
be kuharicam, natakaricam
in služkinjam. Za odgovor
priložite dvojninsko znam-
ko. »Jutra« pod sifro 8342

Pension-hotel išče
solarico, plačilne natak-
arje in jedilnice. Refekti-
ra na boljšo mesto. Oferte
poslati na »Palace hotel,
Kaštel Stari.« 8348

Stenotipistko
sprejem. Pismene po-
nude plačilnimi pogoji
pod »Odvretnice na oglaševalni
oddelku »Jutra.« 8363

Čevljar, pomočnika
mladega sprejema. Zarnik,
Gajeva 2. 8364

Trgovski potniki
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Potnika
za staro in novo vo-
zila, sprejem. Ponudbe
na oglaševalni oddelku
»Jutra« pod sifro »Potnik-
avtovozaka.« 8339

Zasluzek

za vse moške in ženske,
ki imajo nemaki, nudi se
z provizijem zaslojevanja
plaštem naslovov. Od
strani 200 iznosov. firm.
Ogromen zaslužek! Upeh,
sreča, zadovoljstvo! Pišite
tako in priložite znamko.
The Novelty Company,
Zagreb Maksimirska c. 40.
8004

Zasluzek
dobi vaš pošten dohodek.
Polžite 2 Din v znamkah,
da vam pošljejo polnopravna
Brezakobolna produkcijska
Ljubljana št. 14. 8322

Zastopnike (ce)
po vsaj drži sprejemno
proti fiksnim plačam in pro-
viziji. Znanost nepotrebn.
Kupce je vsako. Dopise z
znamko za 2 Din na na-
slov: Ljubljana, poštni pro-
d. 249. 8345

Pouk
Francoščino
in nemščino
poučujem po ugodni cen.
Stari trg št. 3/II, desno. 8316

Službe išče
korrespondent za slovenščino
no italijanščino in nemščino.
Naslov v oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8108

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Knjigovodja
bilancist
in kalkulac. — dopelji se
v Jutno Ameriko, želi zapo-
slaviti, najraje v večjem
industrijskem podjetju.
Cenjene ponudbe pod sifro
»S. A.« na oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8293

Puhasto perje

razpoložlj. po povet-
ju najmanj 5 kg po Din 38
kg. — Izkoristite priliko,
dokler traja zaloga. — L.
Broszki, Zagreb, Illica št. 22.
Keminska čistilnica pr-
189

Gospodinjel
Podgane ubija RAJOL
polje ubija ARVIN
šurke ubija GAMADIN
čene ubija STENOL
solja ubija PULEXIN
Dobrova po povet-
Slovenska Zagreb Hatova
ulica št. 25 Telefon 59 69

Premog
plinski koka po 80 Din, ra-
javni premog po 39 Din
trbovski premog po 80 Din
100 kg dostavlja na dom
(najmanj 200 kg) Din 4—
za 100 kg Mešna plinarna
6022

Polenovko
vsek dan v vsak namočeno
za veliki tedni ter vs-
spevajoči blago po zelo
solidni ceni se odpruoda
Rudolf Kovarčič, Ljubljana
na Kongresni trg 9 8343

Velikonočne šunke
in vina
Muskatel, Ruzing, Bur-
gundec, Prokupar, Blatina
in Korčulanec »Grik« pri-
poroča I. Meninger. Sv.
Petra cesta 43 Nizke cene
8068

Avto takšno
koncesijo
prodam. Naslov v oglaševalni
oddelku »Jutra.« 8314

Štedilnik
za vžigati, kakor tudi ža-
lezen štedilnik in različno
kuhinsko ter sobno opre-
mo prodam. Naslov v og.
oddelku »Jutra.« 8312

Finl damski čevlji
novi št. 39, drap kačje
snje, alve glase, poceni
naprodati v Gosposki ulici
št. 9/I. 8024

Lepi zapravljenček
majhen, lahko dir, konj-
sko opremo (komat) vse
primerne za malga ko-
njska ter cca. 1000 kg do-
bre in suhe mrve proda
T. Novotny, parno sla-
čarstvo, Ljubljana — na
Priskovcu. 8302

Otroški voziček
dobro ohranjen, prodam.
Naslov v oglaševalni od-
delku »Jutra.« 8339

Revolver
pripraven za rez. oficirje
prodam. Naslov v oglaševalni
oddelku »Jutra.« 8335

Železen štedilnik
novejši model, dobro ohran-
jen, prodam. Ogledati na
Dunajski cesti 9/I, levo —
desni zvonec. 8333

Vrtna ograja
želena, 47 m dolga, bo-
gato izdelana, naprodati za
polovično ceno. Jos. Kol-
bel, Moste 84. 8327

Zelenika (pušpan)
okrog 50 m pušpanova, me-
je poceni proda 2 livec,
Rimska cesta 17. 8337

Železno blagajno
št. 4 proda Trško Franc,
Sikola 14. 8376

Kolesa
Nov voz z diro
na vmetih in oljastim
omni ugodno naprodati.
Naslov pove og. odd. »Ja-
tra« 8249

Dvokolo
(bikel) na 7-15letnega
dečka poceni naprodati v
Kneževa ulica 23. 8383

Pianino in perzijske
preproge
kupi Dobrajc, Maribor,
Franklinska 21. 8390

Zidarske odre
še rabljene a dobro ohran-
jene kupim. Naslov pove
oglaševalni oddelku »Jutra.« 8344

Damsko kolo

najmanjši model, za deset